

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 5, 1993

Nr. 1

Landsbergis nekandiduos į prezidentus

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, sausio 4 d. (Elta) — Sausio 3 dieną Lietuvos Seimo narys Vytautas Landsbergis kalbėjo per Lietuvos TV. „Jau seniai manęs klausdavai“, pasakė jis, „ar kelsiu aš savo kandidatūrą į Lietuvos prezidentus. Atsakydavau teigiamai, nes užsienio reikaluose, tarptautinėje politikoje iš tikrųjų ir dirbau tą darbą.“

„Prezidento rinkimai bus proga ne tik politinėms partijoms, šiuo atveju LDDP, įtvirtinti savo vienvaldystę, bet ir pačiai Lietuvai nuspręsti, kad taip neatsitiktų. Čia jau ne mano klausimas, nes aš turiu daugybę naujų, Lietuvos ateičiai reikalingų darbų dabartinio Seimo opozicijoje. LDDP persvara Seimo rinkimuose nebuvo tokia didelė, kokia dabar yra Seime balsuojančių rąkų persvara. LDDP kandidatas į prezidentus pagal patirtį, kurią turėjo, kur kas labiau tiktų į premjerus, o ne į prezidentus. Piliiečiams reikia duoti galimybę pasirinkti, ir aš buvau manęs balotiruotis. Kol nebuvo kito kandidato iš opozicijos pusės, maniau, kad neturiu kitos išeities“, pasakė Vytautas Landsbergis.

„Atsirado galimybė iškelti Lietuvos Respublikos ambasadoriaus JAV Stasio Lozoraičio kandidatūrą. Tai — vakarietiškos, demokratinės nepriklausomybinės minties atsvara LDDP. Aš remiu šią kandidatūrą, pabrėžė Vytautas Landsbergis, ir kviečiu, kad ją paremtų visi, kurie būtų rėmę mane, o gal ir tie, kurie yra prieš Landsbergį. Politikas, Lietuvos patriotas Stasys Lozoraitis galėtų labiau suvienyti, sutelkti Lietuvos visuomenę.“

Savo kalboje per Lietuvos televiziją Vytautas Landsbergis plačiau apsisistojė ir ties moraline problema — neapykantos kursymu prieš vienintį vienintelį žmogų — Landsbergį. Ši kampanija prasidėjo dar prieš kovo 11-ąją, kai buvo renkami parašai, kad Aukščiausiosios Tarybos pirmininku būtų išrinktas Algirdas Brazauskas, nors buvo aišku, kad rinkimus laimės Sąjūdis išrinkęs savo žmogų. Tada prasidėjo kova už žmonių samonę — visokiais gandaijams buvo kalama ir kalama į galvą, koks blogas yra Landsbergis, kaip dėl visko jis yra kaltas. Kaltas, net ir dėl sausros. Buvo šmeižimai jo šeimai nariai, jo paties gyvenimas.

„Aš negaliu kasdien įrodinėti“, kalbėjo Vytautas Landsbergis, „kad neturiu jokių namų nei Šveicarijoje, nei kituose užsienioose, nei savo, nei žmonos, nei vaikų ar anūkų vardu. Galėčiau numoti ranka, bet pradėdau suprasti, kad tas šmeižimas, kuriam nepasipriešino nei Aukščiausioji Taryba, nei bažnyčia, nei mokykla, daro ne tik rinkiminį, bet kur kas bairesnį dvasinio grovimo darbą: mintys nukreipiamos nuo tikrų gyvenimo uždavinių į miesčioniškas apkalbas. Aš vienas galiu tam blogio antkriūvi pasipriešinti tik pasitraukdamas iš rinkimų varžybų. Ką ir darau. Gal praskaidrės atmosfera. Šmeižti ir nuodyti nebebus reikalo, o apie Lozoraitį nespės tiek daug prisistatyti.“

galvoti ir primeluoti.“ „Į prezidento pareigas“, pabrėžė opozicijos vadas, „siūlau rinkti Stasį Lozoraitį, o pats nenoriu konkuruoti ir savo kandidatūros nekelsiu. Siūlau, kaip ir anksčiau, kad ir Algirdas Brazauskas nekonkuruotų ir atsiimtų savo kandidatūrą“.

A. Brazauskas kandidatuos

Gruodžio 30 d. įvykusiame Lietuvos Demokratinės Darbo Partijos tarybos posėdyje partijos vadas Algirdas Brazauskas pareiškė sutinkąs kandidatuoti į prezidentus. „Normaliais laikais būtų garbė tapti prezidentu, o dabar — didelė atsakomybė“, pasakė jis. LDDP taryba vienbalsiai priėmė nutarimą iškelti LDDP pirmininką, laikinai einantį Lietuvos prezidento pareigas, Brazauską kandidatą į Lietuvos Respublikos prezidento postą.

Perskaitęs pranešimą dėl LDDP dalyvavimo prezidento rinkimuose posėdyje, LDDP frakcijos Seime pirmininkas Justinas Karosas pažymėjo, kad prezidento rinkimai ir Konstitucinio teismo sudarymas — atsakingiausias ir baigiamasis valstybingumo tvirtinimo, demokratinės valstybės modelio kūrimo etapas. Jame dalyvaus ir LDDP, keldama savo kandidatą. „Jei ji to nedarytų, būtų nesuprasta tų žmonių, kurie per rinkimus į Seimą atidavė savo balsus už LDDP“, pasakė Karosas.

Prezidento rinkimai įvyks vasario 14 d. Dokumentus dėl savo kandidatūros registravimo rinkimuose į prezidentus taip pat pateikė Seimo narys prof. Kazimieras Antanavičius, Socialdemokratų partijos atkūrėjas ir vadas. Jis pareiškė, kad jis kandidatuos kaip nepriklausomas kandidatas ir nuo šio momento pasiskelbė nepriklausas jokiai partijai.

Seimo darbai

„Visi darbai, kuriuos numato konstitucija, padaryti“. Taip Seimo pirmosios sesijos darba gruodžio 30 dieną vykusioje spaudos konferencijoje įvertino spaudos konferencijoje įvertino laikinai einantis Seimo pirmininko pareigas Česlovas Juršėnas. Seimas, pradėjęs dirbti lapkričio 25 d., priėmė septynis įstatymus, 24 nutarimus, du pareiškimus, vieną rezoliuciją. Sukurtos ir toliau kuriamos naujos valdžios struktūros — Seimo vadovybė, Seimo komitetai. Suformuota prezidento rinkimų komisija, kuri gruodžio 30 d. turėjo pirmąjį posėdį. Pirmoji sesija pratęsta iki sausio 23 d. Kitas Seimo posėdis įvyks sausio 4 d.

Renta Lietuvos diplomatams

Lietuvos vyriausybė nutarė skirti nuo sausio 1 d. rentą su laukusiems pensinio amžiaus ir ilgą laiką, iki Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais, atstovavusiems Lietuvai užsienyje diplomatams Stasiui Bačkui, Vincui Balickui, Stasiui Lozoraičiui, Kazui Lozoraičiui ir Anicetui Simučui — kiekvienam po 500 JAV dolerių per mėnesį.

Protestuotojai apsupo Jungtinių Tautų būstinę Mogadishu mieste. Somalijoje. Jie reikalavo, kad Jungtinės Tautos užleistų vietą JAV-ams, tarpininkaujant taikos derybose, siekiant sustabdyti civilinį karą krašte.

Lietuva bus ekonomiškai pragmatiškesnė

Vilnius (NYT). — „Praėjus daugiau mėnesio po to, kai lietuviai didelę balsų daugumą išsirinko naują valdžią, naujai paskirtas užsienio reikalų ministras, sako, kad jo šalis imsis atviresnės ir pragmatiškesnės užsienio politikos“, rašo Stephen Kinzer sausio 3 d. *New York Times* laidoje. „Galbūt anksčiau mes buvome per daug idealistiški“, pareiškė naujasis užsienio ministras Gylis, „Dabar būsimе lankstesni“.

Vilniaus universiteto tarptautinės ekonomikos profesorius, 44-metis Povilas Gylis nėra prieš tai buvus valdžios pareigūnas. Kaip daugelis prezidento pareigas einančio Algirdo Brazausko paskirtų vyriausybės narių, Gylis buvo paskirtas dėl savo ekspertizės, o ne dėl politinės karjeros.

Ne per klaidą buvo paskirtas ekonomistas, o ne diplomatas į šį postą. Per paskutiniuosius dvejus metus, Lietuvos pramonės produkcija sumažėjo perpus, ir jos žemės ūkio gamyba dar labiau sumažėjo. Gylis savo pagrindinį uždavinį supranta kaip ekonominį, o ne politinį.

Reikia teisiškų pakeitimų

„Mums reikia padaryti teisiškų pakeitimų, kurie skatintų investavimą čia“, jis kalbėjo, valgant vakarienių su korespondentu. „Dabar yra nelegalu užsieniečiams turėti žemės nuosavybę Lietuvoje. Mums reikia tai pargalvoti. Sunkvežimiai turi stovėti 30 valandų Lenkijos-Lietuvos pasienyje, kol gauna leidimą įvažiuoti į Lietuvą. Valstybinių mokesčių struktūra nėra teigiama investavimui. Šie dalykai turi keistis“, kalbėjo

užsienio ministras Povilas Gylis.

Dauguma Lietuvos eksportu eina į Rytų Europos ir buvusios Sovietų Sąjungos šalis ir beveik visi importai, jų tarpe ir 95% importuojamos naftos, taip pat ateina iš rytinių šalių. Bet tai pasakė, Kinzer užmetė buvusį Landsbergio vyriausybės šmeižtą, kad ji atsisakiusi kurti glaudžius ekonominius ryšius su buvusios Sovietų Sąjungos kraštais. Iš tiesų, Lietuva pasirašė visą eilę sutarčių ypač dėl naftos pirkimo, o Rusijos imonės po to, nepaisydamos kontraktuose pasirašytų pirkimo-pardavimo kainų, kėlė naftos kainas.

Sieks laisvos prekybos sutarties Pabaltijui

Min. Povilas Gylis sakosi bandysis siekti su Estija ir Latvija laisvos prekybos sutarties ir gal maitų sąjungos. Lietuva, Latvija ir Estija, turime kooperuoti ir būti draugais“, pasakė Gylis. „Iki šiol nebuvo jokio supratimo, ką turime daryti, kad integruotume savo regiono šalis“. Klaidėda yra vienintelis žiema neužšalantis uostas Baltijos jūroje ir Gylis sakė, jog jis nori jį išvystyti, kad jis taptų prekių pervežimo punktu visiemis buvusios Sovietų Sąjungos kraštais. „Mes esame idealiai pervežimo punktas prekėms, siunčiamoms iš Vakarų į rytus. Iki šiol mes tuo nepasinaudojome. Tai turi keistis“, pasakė Gylis.

Sulėtins ekonomijos pasikeitimą

Lietuvos naujoji valdžia, sakė P. Gylis, bandys sulėtinti per-

ėjimą į rinkos ekonomiką. Bet, jis užtikrino, „tokios ekonomikos sukūrimas tebe lieka galutiniu tikslu. Atsižvelgiant į viską, kas čia turi būti atstatyta, galima sakyti, kad mes esame savotiškoje pokari- neje padėtyje“, jis pasakė.

„Gali būti įvestos kai kurios nerinkos taisyklės, bet nereikia to interpretuoti klaidingai“, pasakė P. Gylis. „Tai tik reiškia, kad mes norime garantuoti, kad žmonės nebadaus ir kad nebus išmesti į gatvę šiuo perėjimuojam laikotarpiu. Čia kraštas, kuriame visi turtingi žmonės tebėra laikomi mafijos nariais. Palaipsniškumas yra vienintelis kelias, kuriuo mes galėsime pasiekti rinkos ekonomiją“, korespondentui sake naujasis užsienio ministras.

Kinzer tada iš savęs pridėjo, kad Landsbergio „nacionalistinė politika privedė prie naftos bei kitų žaliavų pristatymo nutraukimo“ ir kad Landsbergis raginęs žmones priimti tuos trūkumus kaip neišvengiamus, jei Lietuva nori atsigręžti į Vakarus.

„Bet rinkimų rezultatai, tačiau, parodė, kad daugelis lietuvių remia pragmatiškesnę politiką, rašo Kinzer, ir toliau cituoja P. Gylį: „Kartais paskutiniaisiais metais Lietuvos idėja buvo laikoma svarbesne už pačius žmones. Nemanau, kad tai teisinga. Tautiškaumas yra svarbus, bet pirmiausia mes esame žmonės, kuriems reikia maisto valgymui ir kuro deginimui savo namams apšildyti“.

Kaip Algirdas Brazauskas, taip ir Povilas Gylis buvo Komunistų partijos narys. Bet jis užtikrino, kad naujoji valdžia neturi jokių komunistinių polinkių. „Didysis skirtumas tarp Rusijos ir Pabaltijo šalių — tai, kad čia mes niekuomet nepriėmėme komunistinės ideologijos“, pasakė naujasis užsienio ministras. „Net ir mano karta, kuri gimė jau po karo, suprato, kad Lietuva yra okupuotas

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Somaliečiai nori, kad JT užleistų vietą JAV-ams

Mogadishu, Somalija, sausio 3 d. (NYT) — Minia akmenis metančių somaliečių apsupo Jungtinių Tautų būstinę Mogadishu, protestuodami prieš JT generalinį sekretorių Boutros Boutros-Ghali. Tuo jie sutrukdė generaliniam sekretoriui įvažiuoti į būstinę planuotai spaudos konferencijai. Tai jau buvo antras kartas per savaitę, kad Jungtinių Tautų vadas buvo pasitiktas protestais, atvykęs į kraštą, kurį jis bando išgelbėti nuo civilinio karo.

Ketvirtadienį, lankydamasis Sarajevo mieste Bosnijoje JT generalinis sekretorius buvo nušvilptas ir apspaudytas, kai jis prašė Bosnijos gyventojų remti Jungtinių Tautų pastangas tame krašte padaryti taiką.

Generaliniam sekretoriui Boutros-Ghali besilankant Mogadishu mieste esančiame maisto dalinimo punkte ir kalbantis su JAV kariuomenės vadais, protesto organizatoriai kalbėjo į Jungtinių Tautų būstinę uždarytus JT pareigūnus, šaipos

darbuotojus ir reporterius. Jie išdėstė, jog jie nori, kad Jungtinės Tautos pasitrauktų kaip taikos derybų tarpininkė ir kad užleistų vietą JAV-ams, kurias jie laiko neutraliomis, nes JAV niekuomet neturėjo kolonistinių interesų Somalijoje.

Po daugelio nepasisekusių tarptautinių bandymų sustabdyti genčių kovas Somalijoje per paskutiniuosius dvejus metus, Jungtinės Tautos sekmadienio vakarą skraidino 11 iš keturiolikos bėkovojančių grupių atstovų į Etiopiją, apmokėdamos jiems kelią, kad jie pradėtų kalbėtis apie ruošiamą susitaikinimo konferenciją, kuri atstatytų civilinę tvarką krašte.

Somalietiška ir angliška išspausdintuose lapeliuose, imetuose į JT būstinės kiemą, buvo rašoma: „Mes, Somalijos žmonės, norime, kad JAV ginkluotos pajėgos pasiliktų mūsų krašte, padėtų mums atstatyti savo tautą“. Prezidentą George Bush lapeliuose vadino „Somaliečių tautos išgelbėtoju“.

Jugoslavijos parlamentas nepasitikėjimo pareiškimu atstatydino premjerą

Belgradas, Jugoslavija, gruodžio 29 d. (NYT) — Komunistai ir nacionalistai jungtinėmis jėgomis Jugoslavijos federaliniame parlamente nuvertė ministrą pirmininką Milan Panič. Tuo ir pasibaigė trumpa JAV piliečio ir biznieriaus Milan Panič politinė karjera. Daug kas Vakaruose vylys, kad jis kaip nors pasiims valdžią ir sugebės sustabdyti karą Bosnijoje ir Herzegovinoje.

Didelės daugumos nepasitikėjimo pareiškimas Jugoslavijos parlamente įvyko po to, kai Panič nesėkmingai kandidatavo prieš Slobodan Milošević į Serbijos prezidento postą. Į tuose rinkimuose Panič buvo triuškinančiai nugalėtas.

Paradoksiška, kad Panič buvo taip stipriai nugalėtas, nors iš pradžių Milošević net aktyviai rėmė Panič premjerystę, pakvietęs jį į Jugoslaviją tuo tikslu. Bet savo šešis mėnesius tęsęsios kadencijos metu Panič nuolat puldinėjo Serbijos prezidentą Milošević ir kitus karinius serbų nacionalistus, šaukdamasis taikos ir kompromisų, sprendžiant konfliktą Bosnijoje ir kitur buvusioje Jugoslavijoje.

Antradienio pavakare Jugoslavijos parlamento balsavo premjeru paskirti vieną iš Panič pavaduotojų — Radoje Kontić. M. Panič po to balsavimo pasakė Vakarų žurnalistams, kad jis pasiliks Jugoslavijoje organizuoti intelektualų ir studentų pasipriešinimą Milošević vadovaujamiems nacionalistams, kurie Serbijai užtraukė tarptautinę izoliaciją, ekonominę suirutę ir karines intervencijos grėsmę. „Aš tebejauciu atsakomybę šiam kraštui“, pasakė Panič. „Mes einame į katastrofą, jei to neįstaisysime“.

„Kraštui būtina reikia pagalbos, kad politiškai subreštų“, pasakė buvęs premjeras. „Aš planuoju šioje srityje talkinti. Aš desiu dideles pastangas suorganizuoti Jugoslavijos intelektualus, kurie būtų pasirengę kraštą. Nėra jokios politinės jėgos čia, kuri norėtų sugrįžti į senąją ideologiją“.

tualus ir studentus“. Paskui jis emė barti Socialistų partijai ir nacionalistinei Serbų Radikalų partijai priklausančius parlamento narius, kad surakino valdžios rankas ir už tai kaltę bandė suversti jam.

Radikalų vadas V. Seselj parlamente pasakytoje kalboje sakė, kad M. Panič yra užsienio agentas, kuris turėtų būti užrakintas į kalėjimą už valdžios turto vogimą ir už veiksmus prieš Serbijos gerovę. Seselj, kovojęs Kroatijoje ir Bosnijoje, buvo išvardintas įtariamųjų karo nusikaltėlių tarpe ir JAV Valstybės departamento ir įvairių žmogaus teisių grupių.

Vakarų diplomatai sakė, kad socialistai ir radikalai emėsi atsikratyti Panič, kad jis, kaip buvęs premjeras, nebūtų asmuo, apie kurį galėtų burtis tie, kurie priešinas nacionalistams. Šis nepasitikėjimo pareiškimas buvo jau trečias nacionalistų bandymas nuversti Panič.

— Būsimasis JAV prez. Bill Clinton sausio 3 d. pareiškė meliai lauksis susitikimo su Rusijos prez. B. Jelcin'u ir pasakė remias prez. Bush su Jelcin'u pasirašytą ginklų apribojimo sutartį.

— Pasirašęs ginklų apribojimo sutartį Maskvoje, prez. G. Bush nuvyko į Paryžių tartis su Prancūzijos prez. Mitterand.

KALENDORIUS

Sausio 5 d.: Šv. Jonas Neumann, Emilija, Telesforas, Simonas, Gaudentas, Vytautas. Sausio 6 d.: Pal. Andrius Besette, Baltazaras, Kasperas, Melchioras, Arūnas, Kęsgaila.

ORAS CHICAGOJE

Antradienį saulė tekėjo 7:19, leis 4:35. Temperatūra dieną 27 F (-3 C), apsiniaukę, šiek tiek pasnigs, naktį 22 F (-5 C).

Trečiadienį saulė tekės 7:18, oras panašus į antradienio, tik truputį šilčiau.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312-925-8905
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

NAUJI METAI IR ŠALIN MESTINI PAGELTĖ LAPAI

Štai ir vėl Nauji metai su sena tarpusavio žmonių netvarka. Nors jau tūkstantčiai metų kaip žmogus skelbia kalėdišką taiką-geravališkumą, o jos ir jo kaip nėra, taip ir nėra daugelyje pasaulio dalių. Priešingai, daugelio žmonių širdyse verda neapykanta vieno kitam.

Jaunieji yra teisiai, kaltindami suaugusiuosius aplinkos teršimu. Jie nenori gyventi pasaulyje, kurio jie nesutęsė – ir jų dėl to negalima kaltinti. Iš kitos pusės, jokia generacija negyvena pačios paruoštamame pasaulyje – ankstyvesni žmonės paruošė ateinančiai kartai gyvenimą.

Nors čia universitetai yra aukšto lygio, vienok rasinė neapykanta juose klesti, religinis gyvenimas merdi, gausėja neapykanta prieš mažųjų tautų studentus, nes proto negana, kai išmintingumo stokojama.

Nelaimė, kad čionykščio prezidento skelbta kova prieš narkotikus tapo triuškinančiai pralaimėta. Su narkotikais susijusios žmogudystės kasdien gausėja. Revolveriai ir peiliai čia priklauso prie paaukštintų kasdieninės aprangos. Čia nušaunamas ar subdomas jaunuolis dėl turimo švarko ar apavų. Metalas sekimas, jeinant po mokyklos duris, mažai ką padeda. Kai reikiama auklėjimu nesirūpinama nei namuose, nei mokyklose, nei sielų išganymu užsiėmusioje bažnyčioje, auklėjimo reikalai blogėja pirm negu jie ims gerėti.

Šalia didžiausio girtavimo dar ir marijuana su stipriais narkotikais (kaip kokainas) yra jaunesnių ir vyresnių studentų savastis. Mokymosi apleidimas yra pasibaisėtinas. Na, ir kam čia jaunuoliui mokytis, jei jis gali praturtėti per narkotikus!

Štai, kuo maitinamas jaunimas tiek čia Amerikoje, tiek ten Tėvynėje. Už tai Amerikos jaunuolio po nelaimingo atsikimimo-akcidento giltinė yra sąvaidybė, nes kas 90 minučių čia nusižudo jaunuolis, o kasdien vienas esti nužudomas. Nelaimingų atsikimimų didžioji priežastis yra girtavimas, narkotikai, istvirkavimas ir per naktis daužymasis – žodžiu, išmintingumo dėl auklėjimo stoka neįsigijimas.

Dėl pasibaisėtino istvirkavimo venerinės ligos išliko ir epidemines aukštumas. Dabar dar

prisidėjo nepagydoma pavietrė – AIDS liga. Dėl žmonių tamos ir higienos stokos čia emė plisti sunkiai pagydoma džiova. Neauklejant vaikų, čionykštis ir tenykštis Tėvynėje žmogus kas kart daugiau atbunka nešvariai kalbai, šiukšlinam „menui“ ir supuvusioms televizijos programoms. Čia smurtas, nešvanki kalba ir šlykštynės laikomos pakenčiamomis, nes nereikia prasilenkti su konstitucine „kalbos laisve“, kai tikra kova su nežmoniškumu nėra laisvės varžymas. Taip ir klausai žmogus: kur dingio mūsų moralus pasipriešinimas visokiam šlamštui.

Padoriesiems snaudžiant, tiek daug prisidėjo vėtrų, kad dabar reikia didžias audras pjauti. Vienas veiklus nedorėlis lengvai susidoroja su tuzinu neveiklių snaudalių.

Už tai mums reikia bent šiuose Naujuose Metuose ryžtis nusiteikti reikiamai veikti-tinkama linkme savą gyvenimą pakreipti. Reikia imtis svarbiausio darbo, jį pradėdant su mažiausiais!

Dirbkime nenusimindami, kad kartais klaidų padarome. Nė vienas, kad ir išmintingiausias žmogus, negali kiekvieną kartą teisingai apsispręsti. Klaida dar nėra blogybė. Ji tokia tampa tada, kai žmogus nesimoko iš klaidos, kai jis nepriekelia iš balos, nenusikrato dvasios ir kūno purvo ir nepradeda eiti dorybės keliu, nekenkdamas sau, kitam ir aplinkai.

Gyvenimo patirtis rodo, kad daugelis žmonių nenori gero patarimo. Jie trokšta su kuo nors išsikalbėti, kad kas nors jų paklaustų, ką jie kalba. O ne išmintingiausias kalba ir veikia, kuo padorus lietuvis neturėtų kalbėti ir veikti.

Todėl išmintingasis kovoja su nemokšumu, prietarimu, baimingumu per visas 365 metų dienas.

Nors tūlas mūsų elgiasi kaip tas neįnantis iš degančio tvarto ožys, bet ir jis yra mūsų brolis, todėl ir jam reikia padėti visomis jėgomis. Tokio veiklai nesipritarant, reikia jį kaip asmenį gerbti. Už tai visi būkime nuolat pasirengę padėti kiekvienam pagalbos reikalingajam. Būkime geruoju su visais per visus ateinančius metus!

GERA IR BLOGA ĮTAMPA (2)

Ne visada įtampa yra bloga. Kartais ji net naudinga. Nė vienas negalime iš jos ištrūkti, tačiau nė vienas be jos ir nebūtume gyvas. Kūdikis gimsta esant įtampai. Jo priežiūra taip pat susijusi su kai kuria įtampa. Be jos neapsieina atletas, bandas laimėti varžybas, aktorius scenoje, studentas, laikantis svarbų egzaminą.

Pati įtampa, kaip tokia, nėra labai svarbi, bet svarbu, kaip žmonės į ją reaguoja. O jie labai skirtingai į ją reaguoja. Cleveland studijoje įvairių profesijų žmonėms buvo pritvirtinti portatyvūs elektrodai, tikslu išmatuoti įtampos įtaką širdžiai. Taip pat buvo tyrinėjami žmonės, labai apkrauti fiziškai ir susiduriantys su didele įtampa, pavyzdžiui šokantys iš lėktuvo su parašiu, chirurgai, atliekantieji atsa-

kingą operaciją, dalyvaujantieji TV laidose klausimų-atsakymų programose. Buvo prieita bendra išvada, kad nėra ypatingo įtempimo darbu, kurie sukeltų emocinę įtampą, bet yra individualios, savitai įtampą reaguojančios asmenybės. Pas jautrius, nuolat įtemptus žmones gali išsivystyti širdies pertempimas net ir palyginti ramiam darbe bibliotekoje; arba šalto kraujo prekybininkas, iš išvaizdos atrodo galingas ir sveikas, vienu metu kalbąs trimis telefonais, gali patekti įtampom ramaus pasivaikščiojimo metu.

Žinomas psichiatras, dr. Karl Menninger teigia, kad visi mes gyvenime stengiamės turėti kuo mažiau rūpesčių ir kuo daugiau malonumų. Dėl to susiduriame su daugybe kompromisų, sekmingų bandymų ir nesėkmių. Štai skatina mus vis sparčiau

VIDURIŲ UŽKIETĖJIMAS

Dr. Antanas Adomavičius

Vidurių užkietėjimas yra simptomas, ne liga, ir dažnai mes nekreipiame į tai rimto dėmesio.

Beveik pusė gyventojų turi virškinamojo trakto sutrikimus, kuriuos dažniausiai lydi vidurių užkietėjimas. Chroninis vidurių užkietėjimas, kuris tęsiasi mėnesiais, o kartais ir metais, gali vesti prie rimtų sutrikimų virškinamajame trakte.

Suprasdami, kaip žarnynas veikia, visi geriau galėsime suvokti vidurių užkietėjimo priežastis.

Šis straipsnis padės jums suprasti savo virškinamąjį traktą.

Maisto virškinimas

Virškinimo traktas yra viena iš mūsų sistemos, pro kurią prašina maistas, jame vyksta susigerimas įvairių medžiagų, reikalingų organizmui, tame tarpe vitaminų ir mineralų, liksu nereikalinga masė yra pašalinama.

Virškinimo traktas dalomas į dvi dalis:

1. viršutinė virškinimo trakto dalis – burna, stemplė ir skrandis,
2. apatinė virškinimo trakto dalis – plonasis žarnynas, storžarnos ir tiesioji žarna ar dar kitaip vadinama rektum.

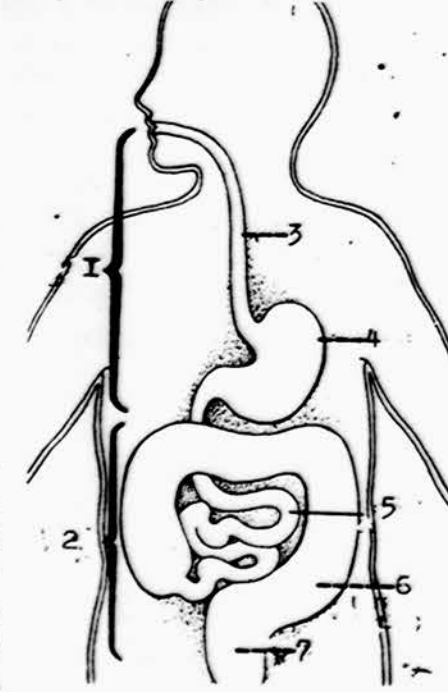
Kiekviena virškinimo trakto dalis atlieka tam tikrą paskirtį virškinimo vyksme.

Viršutinė virškinimo trakto dalis

Maistas patenka į virškinamąjį traktą per burną, kur jis yra gerai sukratomas ir suvilkamas seiliu. Maistas, slinkdamas virškinimo traktu toliau, yra lengviau viršinamas ir greičiau vyksta susigerimas iš žarnyno. Maistas iš stemplės patenka į skrandį, kur jis yra sumaišomas ir toliau slenka į apatinę virškinimo trakto dalį.

Apatinė virškinimo trakto dalis

Maistas iš skrandžio patenka į apatinę virškinimo, trakto dalį, kuri yra 21 pėdos ilgio. Šioje dalyje maistas yra sugeriamas per žarnos sienelę ir patenka į kraujo apytakos sistemą. Maistui nusileidus iki storo žarnyno, beveik visos reikalingos medžiagos susigeria, lieka tik nereikalingos medžiagos, kurios yra pašalinamos.

1 – Viršutinė virškinimo trakto dalis

Storžarnės pagrindiniai vyksla sugėrimas vandens iš likusios žarnyne masės ir vyksta išmatų susiformavimas. Prisipildžius tiesiajai žarnai, ir

judėti pirmyn. Po kiekvieno įtempo patirimo mes turime padaryti reikiamas išvadas, kad galėtume geriau įveikti sekantį.

Todėl visi stenkimės, kad ir menku darbu-aslos šlavimu ar dalies rožančiaus sukalbėjimu, ramintis ir tuo savo sveikatą gerinti.

Dr. Romas Ulinskas

išmatom nusileidus į ampulę (taip vadinama apatinė tiesiosios žarnos dalis), atsiranda dirginimas, kitaip sakant „noras“ tuštintis. Dažniausiai tuštinamasi kasdieną, kas antrą, ar kas trečią dieną, tai priklauso nuo individualių organizmo savybių.

Vidurių užkietėjimo priežastis?

Norint suprasti, dėl ko viduriai užkietėja, reikalinga suvokti žarnyno paskirtį ir jos veiklą.

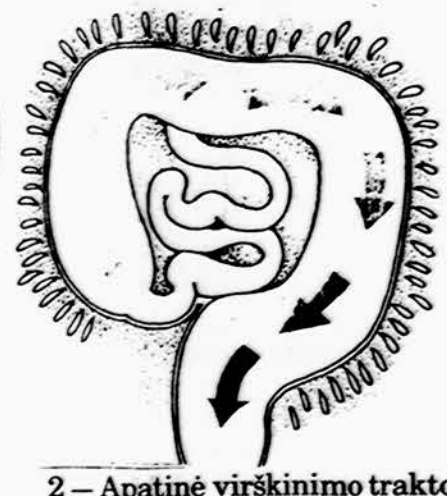
Storajame žarnyne sugeriamas vanduo iš likusios žarnyne masės, kuri žarnynu keliauja esanti raumenų susitraukimui, vadinamų peristaltika. Išmatoms pasiekus tiesiąją žarną, beveik visos vanduo būna susigeręs, kas padaro išmatas tirštas ir kietas. Žarnyno ir tiesiosios žarnos susitraukimai nepriklauso nuo žmogaus valios. Tačiau žarnyno susitraukimai priklauso nuo šių faktorių, kaip įtampa, ligos, esant blogai žarnyno reflektorikai, stoka pratimų, nepakankamo skysčių kiekio ir pagrinde nuo mitybos.

Kada susitraukimai žarnyne yra lėti ir tingūs, turinys žarnyno slenka lėtai, ir kadangi vanduo yra ištraukiamas iš jo, dėl ko išmatų masės tampa tirštos ir kietos. Jei susitraukimai žarnyno yra greiti, tai žarnyno turinys slenka žymiai greičiau, dėl ko vanduo ne visas spėja susigerti, ir išmatos yra skystesnės.

Jei susitraukimai žarnyno lėti ir tingūs; išmatos būna kietos tai yra – vidurių užkietėjimas. Jei žarnyno susitraukimai greiti, išmatos būna skystos, tai yra – viduriavimas.

Kodėl reikalinga dieta?

Dieta yra reikalinga, kad turtingas celiuliozės maistas padėtų normalizuoti žarnyno veikimą ir jis sudarytų pagrindinę masę išmatų, kurios slenka žemyn. Būtina naudoti daug skysčių, kurie pagelbsti vidurių veiklą.

2 – Apatinė virškinimo trakto dalis

- 3 – Stemplė
- 4 – Skrandis
- 5 – Plonžarnos
- 6 – Storžarnos
- 7 – Tiesioji žarna (rektum)

Gera dieta ir geras įprotis

Atsiradus vidurių užkietėjimui, kuo jis ilgiau tęsiasi, tuo sunkiau iš jo išeiti ir sunormualizuoti vidurius. Tačiau gausi celiuliozės dieta leidžia tai padaryti. Be to labai svarbi sąlyga yra sudarymas pastovaus reflekso, tai yra tuštinimasis tuo pačiu laiku.

Čia pateikiama maisto produktai, kuriuos būtina naudoti mityboje, jei nenoti vidurių užkietėjimo.

1. Selenos, nesijoti grūdai, kruopos. Javų selenos, selenų bandelės, ryžiai, nesijoti kviečių – rugių duona.

2. Žali vaisiai (įskaitant žieve ir minkštumą). Obuoliai, vynuogės, moliūgai, persikai, kriaušės, slyvos, uogos.

3. Virti ar džiovinti vaisiai. Džiovintos slyvos, abrikosai, razinos, obuolių-avižių košė, įvairių vaisių sultys.

4. Žalios daržovės: salierai, špinatai, morkos, kopūstai, kalafijorai, ropės.

5. Virtos daržovės: kalafijorai, bulvės, špinatai, ropės, skvašai, šparagai.

Keletas patarimų, kurie gali padėti jums sureguliuoti vidurių išvengti vidurių užkietėjimo.

1. Maitinkis vienodu laiku, gerai sukratytą maistą.

2. Gerk daug skysčių, įvairių vaisių, daržovių, pieno ir vandens. Skystiai yra būtini, norint, kad gerai veiktu virškinamojo trakto sistema.

3. Mankštinkis kasdieną. Daug vaikščiok, važinėk dviračiu, slidinėk, plaukiok, ir aplamai, bet koks sportas ar fizinė veikla visa tai padeda virškinimo trakto normaliai veiklai.

4. Nenaudok aštrių valgių, taip pat alkoholio. Nerūkyk, negerk kavos.

5. Stenkis reguliariai, kiekvieną dieną, tuo pačiu laiku išsiuštinti.

6. Esant vidurių užkietėjimui, nesigėdyk ir kreipkis į savo gydytoją, kuris padės nustatyti to blogumo priežastį ir paskirs gydymą.

7. Pastoviai laikykit higienos, po kiekvieno pasituštinimo - apsiplauk.

8. Visais neišskiais klausis-

PAVOJINGIAUSIAS ŠIO ŠIMTMEČIO DEŠIMTMETIS

Pagal „Jane's Defense Weekly“, išleistą praėjusią savaitę Londone, Anglijoje, 1990 metų dešimtmėtis buvo pavojingiausias šio šimtmečio laikotarpis. Net ir pasibaigus vadinamajam šaltajam karui, pasaulyje kilo 26 karai arba kruvinos revoliucijos, 23 vietovės „tebeverda“ galimas konfliktas ir dar 24 vietovės pasižymi stipria, pavojinga įtampa.

Praėjusiais metais trys konfliktai išsprendė be didesnių susikirtimų, bet vietoj jų šiais metais kilo net 12. Kiekvienoje iš šių vietovių gali nesunkiai įsilepsnoti atviros kovos ar net tikras karas, į kurį būtų įtrauktos ir kitos valstybės.

Pati pavojingiausia situacija šiuo metu yra buvusioji Serbijos provincija Kosovas, kuriame musulmonai grasina serbams taip, kaip serbai kovojo su musulmonais Bosnijoje. Jeigu Kosove kiltų pilietinis karas, tikriausiai įsikištų Albanija ir kitos kaimyninės tautos.

Jugoslavijos ir Somalijos likimas akivaizdžiai pasauliui parodė, kad tarptautinė bendrija, šiuo atveju – Jungtinės Tautos – turi būtinai susirūpinti iškilančiomis problemomis, kol jos neišsivysto į nesustabdomą gaisrą.

Pavojų kelia taip pat branduolinių bei cheminių ginklų sandėliavimas, gaminimas, narkotikų prekyba, kuria užsiima ne tik pavieniai asmenys ar tarptautinės organizacijos, bet ir kai kurios valstybės. Taip pat aktualu yra pabėgėlių problema.

Žurnale paminimas Iranas, Šiaurės Korėja ir Kinija, kaip valstybės, gaminančios tarptautines, ilgų nuotolių raketas; Libija, Syrija ir Pakistanas jau ruošiasi žengti per branduolinius ginklus gamintojų valstybių slenkstį; Alžirija, Indija, Taiwanas, galbūt ir Vietnamas, taip pat stengiasi įsirikiuoti į atominių galybių tarpą.

Cheminiai ir biologiniai ginklai jau buvo panaudoti Angoloje, Afganistane, Kambodijoje. Juos palyginti lengva pasigaminti ir naudoti, o jie žmogui labiausiai pavojingi.

D. B.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pastų išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunsiuntiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol. savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

mais tarkis su savo gydytoju.

Dieta gausi celiulioze-sėnomis, daržovėmis, vaisiais, o taip pat naudojamas daug skysčių, turi būti pastovi jų kasdieniame gyvenime. Kasdien išgerk bent po aštuonias stiklines vandens ar kito naudingo skysčio. Dvi stiklinės labai šilto vandens pamažu išgeriamos „ant tuščios“.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

166 East Superior, Suite 402

Valandos pagal susitarimą

Tel. – (1-312) 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Priimašio Holy Cross ir Christ ligoninėms

2434 W. 71 St., Chicago

Tel. 312-434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.

10401 S. Roberts Rd., Rose Hills, IL

Tel. 708-598-4430 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p.–7 v.v.

Valandos pagal susitarimą

Kab. (1-312) 735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-8581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

SPECIALYBĖ – NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v.p.p.–7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.

trečd. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šėd. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. KEDZIE Ave., Chicago

(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR

ISSIPLĖTUSIAS KŲJŲ VENAS.

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

6132 S. KEDZIE Ave., Chicago

(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos

Ne chirurginis išsiplėtusių venų

ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road.

Tel. (1-312) 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55 St., Chicago, IL

Tel. (1-312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val vak.

Išskyrus treč. Šėd. 12 iki 4 val. popiet

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago

312-585-1955

17

GRIAUTI LIETUVOS ŪKĮ?

Nepradėsim nuo Bonos Sforzos ir valakines žemės reformas, bet nuo Pirmojo pasaulinio karo, kuris sunaikino ir nualino Lietuvos žemės ūkį, kadangi vokiečių kariuomenei reikėjo ne tik maisto, bet ir arklių. Tais laikais kariuomenės dar rėmėsi arklių traukos jėga. Tad ūkininkai geresnius arklius kaip išmąnydami turėjo slėpti. Pasibaigus karui, Lietuvai iš pelenų keliantis, buvo pradėta žemės reforma. Lietuvoje daug ir didesnių miestų nebuvo, tad apie 88% žmonių gyveno kaimuose. Visi tos žemės norėjo, o jos užtenkamai nebuvo. Tad savanoriai kūrėjams ir mažai žemiems dalino po 7-9 ha. Kadangi žemė iš dangaus nekrito, tai ji buvo iš dvarų paimta, kuriems tepaliko po 100 ha.

Per šimtmečius dvarai buvo Lietuvos kultūriniai ir politiniai centrai. Sunaikinus dvarus, ir visa tai buvo sunaikinta. Dvarams nebegalint buvusio vaidmens turėti ir Lietuvai įstatymų nesutvarkius, daugelis dvarų bibliotekų, archyvų ir meno rinkinių pateko į užsienius. Su tuo įvyko ir Lietuvos kultūrinis apipilėjimas. Prie dvarų sunaikinimo prisidėjo ir tai, kad, išskyrus grafą Alfredą Tiškevičių (Biržų), grafus VI ir VI Zubovus, grafus Platerius ir dar vieną kitą didiką, dvarininkai prie lietuviško atgimimo nepriėjo. Tad ir dėl dvarų sunaikinimo asarų niekas daug neliejo.

Žemės reformai, tuos kelis hektarus davus, mažesniai kūrėsi sau sodybas. Nespėjus per didelį vargą šiek tiek apsitvarkyti, prasidėjo krašto okupacija. Vadinamoji „Liaudies vyriausybė“ ūkininkams garantavo, kad jų žemė nebus paliesta. O iš vadinamų „buožių“, turinčių daugiau kaip 30 ha, perteklius buvo paimtas ir dalinamas bežemiems. Vienas kitas iš jų ant tų kelių hektarų pradėjo kurtis. Prasidėjus karui ir rusams pabėgus, kai kur tuos „bežemius“, kurie tuos hektarus paėmė — už bendradarbiavimą sušaudė. Kova dėl žemės visą laiką ėjo. Lietuvis kaimietis dėl jos daugiausia nukentėjo. Vokiečių okupacijos metais kaimas daugiausiai tą vokiškąją „tvarką“ juto. Už duoklių neįsipildymą ne vienas buvo areštuotas. Įvairūs parašutinininkai ir banditai taip pat kaimietį plėšė ir net žudė (daugiausiai tai vyko Vilniaus krašte).

Bolševikams grįžtant, ir vėl kaimas kentėjo. Partizaninės kovos ir baudžiamieji daliniai kaimiečius plėšė, niokojo, trėmė ir žudė. Su šautuvų buožėmis ir „kolektyvinis“ buvo suvaryti, kur už keletą sąučių grūdų visą dieną sunkiai dirbti. Po keletos metų, Stalinui mirus, ir tie ūkiai šiek tiek apsitvarkė. O tie, kurie turėjo sąžiningus vadovus, visai gerai susitvarkė. Kaimietis jau turėjo darbo valandas ir laisvas dienas, o pažangesni kolektyviniai ūkiai turėjo kultūrinius centrus ir net skirdavo literatūros premijas, dažniausiai savo „kraštiečiams“. Be to, toks ūkis daugeliui darbus parūpino. Čia jau ne tarybinės propagandos žodžiai, bet iš pažįstamo specialisto, kuris ten lankėsi. Jo žodžiais: „Tokiuose ūkiuose buvo po dešimt ir net daugiau

veterinarijos gydytojų (jeigu ūkis turėjo 300-400 galvijų), agronomų, zootechnikų, inžinierių, šoferių, nekalbant jau apie tai, kad buvo aibė saskaitininkų ir buhalterijų.

Pradėjus neapgalvotą ir neat-sakingai (galbūt net nusikaltamai) prarastą privatizaciją, visa tai buvo sugriauta. Visi minėti specialistai jau yra bedarbiai. O tie, kurie dėl žemės plėšėsi, dabar galės ant plikų pelenų sėdėti. Manysiu, kad būtų net nusikaltimas bandyti tokios žemės ūkio technika, apriūpinti, nes tokie ūkiai niekur neveda, o yra tik skurdo simbolis. Lietuviai, kurie gyvėsi, kad Sovietų Sąjunga maitina, dabar, po dvejų ir pusės metų savos tvarkos, priversti sviestą jau iš Ukrainos atsivežti, kadangi ten sviestas yra net pusiau pigesnis. Lietu- vos spaudoje rašoma, kad: „Tai yra turbūt dėlto, kad ukrainiečiai dirba abiem rankomis“. Dar tik pradžia — toliau bus dar gražiau. Vadinama „privatizacija“ buvo tik planuotas žemės ūkio sunaikinimas. Ga-vysieji po 6, 7 ar 9 ha negali su ta plika žeme nieko daryti. Nėra pastatų, padargų ar gyvulių, o bankai tokiems paskolų neduoda, sakydami, kad ūkiai, mažesni kaip 15 ha, patys turės išnykti. Tad kam reikėjo ją taip išdalyti?

Dabar paskačiuokite patys, kiek sykių šiame šimtetyje ūkis buvo niokotas! Tų naujaku- rių žemė jau dirvonuoja. Prieš prasidedant žiemai, Lietuvos spaudoje rašė, kad žiemkenčiais apsesta tik 60% praėjusių metų pasėlių ploto. Greitai ateis laikas, kuomet nebus ne tik šilumos, bet ir mėsos. Taip rašo Punks krašto gyventojas: „Bet kai pradėjo masiškai iš Lietuvos vežti gyvulius — netekau kanti- rybės. Nejaugi Lietuvos ūki- ninkai nežada ateinančių pava- sarį nieko auginti? Juk į Lenki- ją išvežami už pusę kainos (Gimt. kr. 1992.XI.26)“. O dabar pacituosiu iš laikraščio iškarpė- lės („Kurier poranny“): „Kas- dien per Ogdronikus (per Lazdi- jų. J.Ž.) įvažiuoja apie 100 auto- mobilų su gyvuliais. Šią proble- mą spresime SRI krašto tarybos posėdyje. Ten ir aptarsime pro- testo formas, viena iš jų gali būti net sienos blokada“. Apie blokadą kalbama todėl, kad, iš Lietuvos puselčiui gyvulius i- vežant, vietiniai ūkininkai ne- begali jų parduoti.

Lietuvoje buvo duotas lei- dimas parduoti net veislinius gyvulius. Net ne žemės ūkio specialistui yra aišku, kad veisliniai gyvuliai yra 2-3 kar- tus vertingesni. Taip tvarkan- tis, nereikėtų stebėtis, kad pa- laipsniui sliejamasi prie Trečiojo pasaulio nusigynusiu kraštu. Algirdas Brazauskas, kalbėdamas apie Lietuvos eko- nomiką, pasakė: „Pagal eko- nominius rodiklius, Lietuva užima 33-37 vietą Europoje („Draugas“ 1992.XII.16)“. Ka- dangi Europoje, įskaitant Moldovą, Kroatiją, Sloveniją, Andorą, Maltą ir Vatikaną, tėra tik 38 valstybės, tad galime suprasti, ką ta 37-toji vieta reiškia. Dar taip neseniai kalbėjome ir rašėme, kad Lietu- va — Sovietų Sąjunga ant savo pečių nešė. Atrodo aišku, kad įvyko kažkoks nesupratimas! J. Ž.

Juo labiau senstu, juo labiau nepasitikiu gerai žinoma doktrina, kad su amžium ateina išmintis.

H. L. Mencken

Pabėgėlio kūrybos prasmė yra teikti tautai papildą, kad net ir priepasidavus metu tautinė kultūra išliktų pilnutinė.

Prof. Antanas Maceina

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ IR LIETUVIUS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas
Europoje

Tamprius ryšius su Bavarijos Eichstaetto gimnazią užmezgė Kauno jėzuitų gimnazija. Tai vienintelio Vokietijoje kataliku un-to Eichstaette anglistikos ir lyginamųjų kalbų prof. dr. A. Bammesbergerio ir jo žmonos, gimnazijos mokytojos Annaliese nuopelnas. Prof. A.B., pats gerai išmokęs lietuvių kalbą, pamilo mūsų tautą, pašveddamas Lie- tuvos kultūriniam gyvenimui daug laiko. Sekminių metu abu viešojo Kaune ir Vilniuje, matė vargą lietuviškos gimnazijos kelią ir tuoj pat, grįžę į namus, jie ėmėsi finansinės paramos darbo, trumpu laiku vokiečių tarpe surinkdami per 7 tūkst. markių (apie 5 tūkst. dol.). Ne- gana to: jie pasiryžo keistis ir mokslinių personalu, pirmiau- sia pakviesdami į Eichstaettą Kauno jėzuitų gimnazijos angli- klb. mokytoją Nijolę Čiučiulienę.

Visą savaitę pedagogę stebėjo mokslo vokiečių gimnazijoje, lankydamas ne tik anglų klb. pamokas, bet taip pat ir tikybos, lotynų ir graikų kalbos. Tiesa, lyginamosios kalbos Kauno gimnazijoje dar nedėstomos, tačiau direkt. kun. Algimantas Baniulis, SJ numato jas įvesti.

Lietuvaitė, nors trumpai vie- šėjo Vokietijoje, tačiau spėjo pažinti mokinių bei mokytojų santykius. Ypatingą dėmesį ji atkreipė į turtingą gimnazijos biblioteką, aprūpintą vaizda- juostėmis ir kitais techniniais moksliniais prietaisais. „Lie- tuva gali tik svajoti“ — pasakė N. Čiučiulienė, stebėdama di- deles patalpas, lentynas, pri- krautas knygas. Tiesa, ir Lietu- voje yra galima knygų leidyba, tačiau jaučiamas didelis popie- rius trūkumas. Į pagalbą atėjo Anglija, atsiųsdama vadovėlius. Nusiskundė Kauno gimnazijos mokytoja, kad iki šiol Lietuvos sostinėje ir Kaune Vokietija neįsteigė Goethes instituto, kad vokiečių kalbą reikia dėstyti iš gautų Eichstaetto gimnazijos vadovėlių.

Jai patiko pats Eichstaetto miestelis (jis tikrai gražus — K.B.), gyventojų santykiai su mokiniiais. Lietuvaitės nuo- mone, miestelio gyvenimas yra sujungtas su gimnazija. Ir N. Čiučiulienė, nors svetimtautė, tačiau jautėsi kaip namuose. Mokytoja gyveno pas burmistrą. Nijolę Čiučiulienę buvo atvy- kusi su Kauno gimnazijos direkt. kun. Algimantu Baniu-

liu, SJ. Vokiečiai lietuvius ap- dovanojo vadovėliais, vitaminų tabletėmis ir 4 tūkst. markių gim- nazijos atnaujinimo reikalams, surinktų iš tėvų. Prie branges- nių dovanų gimnazijos mokyto- ja priskaito taip pat krūvą laiškų, parašytų šeštos klasės mokiniams Kaune.

Lietuvaitės viešnagė gruodžio 8 d. plačiai aprašė vietos dien- raštis „Eichstaetter Kurier“, išspausdindamas kun. A. Ba- niulio, SJ. ir N. Čiučiulienės nuotrauką.

Atsiųstame laiške prof. dr. A. Bammesberger prašo ir lietuvių išieviu finansinės paramos (jis yra rinkliavos vadovas), prašy- damas čekius siųsti „Willibald Gymnasium Litauen Hilfe“ var- du ir jo antraš: Prof. dr. A. Bammesberger, Richard Strauss Str. 48, 8078 Eichstaett, Germany. Aukos bus skelbia- mos lietuviškoje spaudoje. Iki šiol vokiečiai Kauno jėzuitų gimnazijai paremti surinko per 11 tūkst. markių (apie 8 tūkst. dol.).

Po karo Lietuvoje prieglaudos ieškojusį Rytprūsių vaikus vo- kiečiai vadina „Wolfskinder — vilko vaikai“. Daugumas jų nuolaties apsigyveno Lietuvoje, nes tėvai buvo kariuomenėje ar- ba nelaisvėje, motinos, rusų išprievartautos, daugiausia išvežtos į Sibirą. Labai dažnai vokiečių išievių spauda aprašo tokių „Vilko vaikų“ gyvenimą, radus jiems prieglaudą ne pas kokių gerus draugus ar pažis- tamus, bet iš tikrųjų pas prie- šus, kadangi Lietuva buvo paversta dėl Hitlerio-Stalino sutarties pasekmės.

Tuo metu, t.y. pokaryje, pavo- jinga buvo prisipažinti, kad esi vokiečiai. Ilgainiui jie užmiršo ir vokiečių kalbą, pase įrašant „Litauer — lietuvius“. Daugumas jų nelankė mokyklos, tad liko analfabetai. Tik 4% turi mokyk- los baigimo pažymėjimą.

Atstacius Lietuvos nepriklau- somybę, buvo įsteigta „Edel- weiss“ (kalnų gėlė) organizaci- ja, kurios pirm. Olaf Pasenau ir Angelika von Saksen Klaipėdoje (ten pastatyta paminklinė lenta) stengiasi tiems buvusiems vaikams (dabar turintiems taip pat savo vaikus) grąžinti jų indentitetą.

Dalis jau išijungė į naujai įsteigtą draugiją (teko sužinoti, kad keli šimtai — K.B.), tačiau daugumas nežino, kad tokia organizacija veikia, neskaity- vokiškų laikraščių, visiškai pamiršo pabėgėlių gyvenimą Lietuvoje. Be to, vokiška biurokratija yra taip pat didelis stabdis, mažai rūpinasi Vokiet- nių pasiuntinybe Vilniuje (Vokietija, „kratosi“ ir Pavolgio vokiečių — K.B.). Sekretorė Angelika von Saksen, Lie- tuvoje užregistruota Jūratės Aleksandravičienės pavarde, parašė gan aštrų laišką pasiun- tynybei, reikalaujama, kad Vokietija pripažintų „Edel- weiss“ nariams visas teises į pensiją ir atlyginimą kaip an- torio karo aukoms. Savo laiške Vokietijos pasiuntiniui Vilnių Jūratė Aleksandravičienė (An- gelika von Saksen) giria Lie- tuvos gyventojus, dėkodama jiems už suteiktą globą.

Rytprūsių vokiečių savait- raštis „Das Ostpreussenblatt“ aprašo kelių vaikų likimą. Elfrida, anuomet dešimties metų mergaitė, valgė šunis ir kates. Raudonarmietis pasiūlė jai duonos gabalą. Pasitikejo rusų Elfrida, eidama kartu su jaunesne sesute pas raudonar- mietį. Deja, jis ją išprievartavo, neduodamas net riekutės duo- nos. Kitas jaunuolis (spėja), jo vardas buvo Hartmutis tuo metu buvo apie trejų metų. Kaip migloje jis atsimeina vyrą ir moterį, kurių vardai buvo Ernst

PASAULIO ŽMO NIŲ VARDO TITULAS — LIETUVIAMS

Tarptautinis biografijų cen- tras Anglijoje International Biographical Centre of Cam- bridge — atsiuntė pranešimą, kad poetui Lietuvos Mokslo akademijos akademikui Justi- nuui Marcinkevičiui, filosofui Bronislovui Kuzmickui ir kom- pozitoriui Faustui Latėnui suteikti 1991-1992 metų Pa- saulio žmogaus vardai (Inter- national Man of Year).

Lietuvoje plačiai žinomu ir gerbiamu poetu šis Tarptautinis centras susidomėjo prieš ket- vertą metų, prasidėjus Lietuvos

atgimimui. Justinas Marcinke- vičius nuo pat pirmųjų dienų iš- traukė į Sąjūdžio veiklą ir buvo viena iškilusių jos asmenybių, kuri drąsiai ir emociškai pasisa- kė prieš sovietinę okupaciją. Poetas yra išleides apie 120 knygų įvairiomis pasaulio kal- bomis. Dabar jau Vokietijoje numatoma išleisti knyga „Be- sparnis angelas“.

Katalikiškosios istorijos, kultūros filosofijos tyrinėtojas Bronislovas Kuzmickas taip pat buvo tarp Lietuvos intelektu- alų, kurie įkūrė Atgimimo Sąjūdį, buvo išrinktas į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės at- kūrimo aktą. Buvęs Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas nebedalyvavo rinkimuose į Seimą ir nusi- teikė grįžti į mokslo. B. Kuz- mickas yra kelių knygų leidinių vienas iš sudarytojų, vertė filosofinę literatūrą iš anglų, vokiečių, prancūzų kalbų, parašė septynių knygų. „Šiuo- laikinė katalikiškoji filosofija“, išleista 1976 m., susilaukė pa- lankaus teologų įvertinimo. Mokslininkas dalyvavo ir po- grindinėje spaudoje.

Gerda. Netoli vandens stovėjo didelis namas. Šimtus km jis žygiavo su kitais vaikais iki pat Tauragės, kur ji priglaudė mie- laširdinga lietuvaitė.

Labai gerai savo gyvenimą at- simena Marijona, šiandieną turinti Nijolės vardą. Ji gimė 1936 m. netoli Karaliaučiaus. Dar buvo trys broliukai, kuriuos bėgant teko palaidoti kartoni- nėse dėžutėse. Dar vienas brolis Ditrich mirė badu ir buvo snie- ge palaidotas. 1947 m. Kauno dotyje ji prarado savo motiną. Nijolė dar stovėjo perone (tuo- met jos vardas dar buvo Mari- jona), motina jau buvo vagone, kelionėje į Sibirą. Traukinys pa- judėjo, palikdamas Nijolę Kaune. Ją užaugino lietuviai. Vėliau ji surado savo tėvą Ham- burge. Motina kirtu mišką Sibire, grįžo į Vokietiją ir netrukus mirė. Nijolė nori likti Lietuvoje, kadangi Lietuva yra jos tėvynė.

Faustas Latėnas yra sukūręs muziką daugeliui teatro spek- taklių, bet labiausiai jis išgarsėjo, bendradarbiaudamas su tarptautinį pripažinimą pelniusi Vilniaus jaunimo teatro režisieriumi Eimuntu Nekrošiumi. Teatro kritikai tvirtina, kad E. Nekrošiaus spektaklių sėkmė — jie su pasisekimu buvo rodomi JAV, Europos šalyse, nulėmė ir jiems sukurta Fausto Latėno muzika. (Elta)

Prienuose Caritas organizacija suruošė Kūčių vakariene vieniems aplinkinių gyventojams.

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

58

— Ne, tamsta, bėgti nenuobodu, tik kartais apmau- du, kai nežinau, kada bus galas.

Jis valandėlę patylėjo, paleido cigarą dūmų debesėlių ir žiūrėjo į jovar viršūnę, lyg norėdamas suskaičiuoti vėjelio virpuliuojamus lapus ar įžiūrėti paukščio lizdą.

— Labas rytas! Prašom pusryčių, — langa prasi- vėrusi, pašaukė Ema.

— Aš galvoju, — pasakė vokiečiai. — Kad jau šaukia, tai einam ir užvalgyti, bet aš galvoju... Tiek to, pašnekėsiu prie stalo.

— Kaip miegojot? — su šypsniu pasitiko Ema.

— Puikiausiai. Kaip pas patį Viešpatį debesys, — atsakiau ir pridėjau: — Tik labai nesmagu buvo gulti. Mano bičiulis norėjo ant grindų išsistiegti. Jeigu būtų ant grindų gules, ir aš būčiau šalia išsistiesęs.

— Kodėl? Kas buvo negerai? — susirūpino moteris.

— Kad buvo per daug gerai. Mudu juk tokie pur- vini ir tikros lovos jau kažin kiek laiko nematė. Sar- mata buvo švarią patalynę teršti.

— O ką čia! Ar toks gules, ar toks, skalbti vis tiek reikės. Svarbu, kad patogiai pailsėjot. O dabar prašau, — pamoję į pusryčių stalą.

Prie stalo po valandėles šeimininkas vėl prašeko.

— Aš vis tiek galvoju, kad gal toliau galeitumėt ir nebebėgti. Vokiškai abu kalbat. Tamsta, — pasuko akis į mane, — ir patys vokiečiai nuo vokiečio nelabai atskirti, o ką atskirs rusai. Antra vertus, karas pasibaigė, rusų kariuomenė nebeatėis. Tik gal kokie valdininkai. kokie žandarai. Tik okupuoto krašto

prižiūrėti, o man rankų trūksta. Vienas sūnus pasiliko prie Stalingrado, kitas Dievas žino kur. Paskutinę žinią gavom iš Rumunijos. Prieš devynis mėnesius. Vienas supranta apie mašinas. Kitas ūkyje užaugęs. Pagyven- sim, pamatysim. Kai viskas nurims, gal ir mokslo- galėsi pabaigti. O jeigu kas, per kanalą ir tuoj anoj pusėj.

Ilgai turėjau aiškinti, kad mus užėmė irgi be karo, kad nors vokiečiai tada buvo ir jų sąjungininkai, bet sieną tuoj apstatė sargybonis, net gana platų ruožą išarė ir išakėjo, kad pedų nepalikę niekas ir vokiečių pusę nenuieiti. Bėda buvo tam sargybiniui, kuris nepa- gavo pėdas palikusių. Vis tiek jam čia buvo Vokietija, ir rusai vieni viso krašto negalės be vokiečių tvarkyti. Negalėjau nė įtikinti, kad atsiras vokiečių, kurie savo kraštą ir savo žmones tvarkys taip, kaip rusas norės. Jam joks vokiečiai dėl kokio ruso kito vokiečio niekada neskriaus.

— Duok Dieve, kad tamstos žodžiai eitų tiesiai į Pono Dievo ausį, bet mudu nelauksim. Ačiū už nakvynę, ačiū už pavaišinimą, bet mes keliausim. Per tiltą amerikietis tikrai neeis, ar negalima būtų kaip nors per kanalą persikelti?

— O ta, tai galės. Valtis kanale įleista. Jis pats, ar kuri nors iš moterų. Turėję darbininkų iš Danijos, bet jie, vos amerikiečiams pasirodžius, metę viską ir išdulkėję. Net įrankių į vieta nepadėjo.

— Galite suprasti, kodėl labai norėjau, kad pasilik- tumėt nors per didžiulius darbus. Nors, kol pamaty- siu, kaip bus galima tvarkytis. O sustoti vis tiek kur nors galvojate.

— Kur nors anapus Elbės.

— Kodėl? Kodėl ne Schleswig-Holsteine. Čia juk irgi anglai.

— Kad šioj pusėj Elbės viskas atiduota rusams.

— Netikiu. Anglai ne amerikiečiai, Schleswig-Hol-

teino tikrai rusams neprizadėjo. Va, žiūrėkit.

Jis pakilo ir nuėjo į gretimą kambarį. Ten ant sienos buvo Europos žemėlapis.

— Va, žiūrėkit. Manot, kad Stalinas išmanė, kur ta Elbe prasideda ir kur baigiasi. Sako Jaltoje priėjo prie žemėlapių ir nykščio nagu užbrėžė sieną nuo Luebeko stačiai žemyn. Gal nemanė, kad Elbė visiškai kitur prasideda.

— Gal tada ir nežinojo, bet dabar, kai karą laimėjo, bus kam pasakyti. Jeigu jau amerikiečiai traukiasi, tai kaip anglai išsilaikys.

— O kaip galvojate manytis anapus Elbės.

— Kai jau rusai nebegąsdins, pasieksiu darbo.

Reikės juk gyventi.

— Negi eisim elgetauti arba vogti, — įterpė ir Mikas.

Tada vokiečiai pasakė, kad į Lueneburgo apylinkes yra nutekėjusi jo duklė. Vyrą dingęs Rusijoje. Gal žuvis, gal į nelaisvę patekęs, o apie sūnį irgi jau geras pusmetis kaip nieko negirdi. Buvo Čekoslovakijoje. Gal tas irgi žuvis ar į rusų nelaisvę patekęs. Gal jis ir atsirasti.

— Taigi, jeigu nueisite į aną pusę, Lueneburgas nuo Hamburgio visiškai netoli. Nuneškite mano laiškutį, o jeigu reikės padėti, padėkit. Gal ir ji viena, kaip aš.

Mudu su Miku ėmėm žiūrėti žemėlapi, kaip iš tos vietos geriausiai pasiekti Hamburgą, o iš ten, jeigu traukiniai dar neitų, kokiais keliais traukti ir Lie- nuoburgą.

Padavęs laiškutį, ir jis sustojė prie žemėlapi. Smul- kiai išaiškino, kaip patekti į geležinkelio stotį ir kaip iš Lueneburgo geležinkelio stoties lengviausiai surasti jo dukterį. Net ėmė aiškinti, kaip apėti anglų sargus, jeigu užtiktumė kur saugančius kryžkeles arba tiltus.

(Bus daugiau)

KALBAMĖS SU CARITAS VADOVE, SES. ALBINA PAJERSKAITE

Lietuvai žengiant į išsilavinimą, atsirado tautoje naujų problemų ir naujų darbų: senukų, kurie yra stumdami iš kampo į kampa, globa, alkoholio sugriautų šeimų ir jų vaikų globa, našlaičiai ir pamėtinukai, negimusių kūdikių žudymas. Tai iššaukė organizuotos pagalbos reikala. Tą reikalą gerai suprاندamos, katalikės moterys susibūrė į „Caritas“ sąjungą, kurios priekyje atsistojo Marijos seserų kongregacijos sesuo dr. Albina Pajerskaitė.

Caritas, kurio šūkis yra „Kilti ir kelti“, įsisteigė beveik kartu su Lietuvos prisikėlimu. Caritas leidžia mėnesinį žurnalą, atlieka daug darbų, tačiau apie Caritas veiklą čia, Amerikoje, mažai kas žino, dėl to paprašėme Caritas pirmininkę, kad trumpai plačiau papasakotų apie šios artimo meilės organizacijos veiklą.

— **Ką Jūs, pirmininke, galėtumėte mums pasakyti apie savo tikslus ir kodėl įkūrėte Caritas?**

— Caritas pasirodė kartu su Lietuvos laisvės Sąjūdžiu, kaip visuomenės pažangos ir santarvės pagrindo — gailėstingosios Meilės skelbėjas ir puoselėtojas.

parapijos bendrijas, jų krikščioniškas tradicijas ir papročius. Mes suprantame, kad tik per atkurtą parapijos bendruomeninį gyvenimą greičiausiai atgis tautos dora. Kiekvienas žmogus čia jausis bendros šeimos nariu, o našlaitis, vienišas senelis ar bėdos prispaustas žmogus ras globą bei paramą.

3. Žmogaus auklėjimas irgi yra labai svarbi sritis, kur Caritas ypatingą dėmesį kreipia į praktišką artimo meilės įgyvendinimą, jaunosios kartos auklėjimą, įsamoninant kiekvieno žmogaus nelygstamos vertės supratimą. Tam Caritas federacija panaudoja visas priemones: spaudą (leidžia ž. „Caritas“), auklėjamojo pobūdžio knygas, kuria bibliotekes, gyvą žodį, bendradarbiaudama su katalikiškais organizacijomis, ypač su ateitininkais ir parapijų katalikiško jaunimo grupėmis.

4. Ir Caritas ypač rūpinasi vargo ištiktomis žmonėmis: našlaičiais ir apleistais vaikais, invalidais, ligoniais, vienišais seneliais, kalniais bei kitais, i materialinį ir moralinį vargą patekusiais žmonėmis, kurdama šių žmonių atitinkamas globos ir slaugos įstaigas.

— **Ar Caritas priklauso tarptautinei Sąjungai? Ir jei**

Caritas rūpestiu visose Lietuvos ligoninėse kuriamos koplyčios — maldos kambariai. Čia matome vieną toki kambarį Plungės ligoninėje.

rių ir buhalterį renka patys Caritas nariai viso skyriaus konferencijoje.

Vyskupijų skyriai dalinasi į mažesnius vienetų — poskyrius — pagal dekanatus, o poskyriai apjungia Caritas grupes, kurios organizuojasi pagal parapijas ar parapijoje esančias įstaigas. Parapijos grupės globoja parapijos kunigas, klebonas, o joms vadovauja pačių narių išrinktos valdybos.

Visai Lietuvos Caritas federacijai vadovauja Caritas Centro taryba, kurią sudaro Caritas skyrių pirmininkai ir reikalų vedėjai bei visuotinio Caritas federacijos suvažiavimo išrinkta valdyba su prezidentu vyskupu, paskirtu Lietuvos Vyskupų konferencijos.

Dabartinę Caritas centro valdybą sudaro: prezidentas — vyskupas Sigitas Tamkevičius; viceprezidentas — Mons. Vytautas Kazlauskas; generalinė sekretorė — ses. Albina Pajerskaitė; finansų direktorė — Aldona Kriaučionytė; šeimos sekcijos referentė — gyd. Nijolė Liobikienė; auklėjimo sekcijos referentas Arvydas Žygas; tautos bendrijos atkūrimo sekcijos referentė — ses. Nijolė Sadūnaitė; vargo mažinimo sekijos referentė — Vitalija Mikličienė.

— **Ar Caritas darbuotojai yra apmokami, ar viskas atliekama savanoriškai, kaip čia Amerikoje lietuviai labdaros darbuotojai? Kokiose sąlygose dirbama? Ar nėra trukdymų ir kas jus remia? Ar gaunate paramos iš Lietuvos valdžios?**

— Caritas vadovybės ir narių darbas yra neapmokamas, jie savo darbus atlieka savanoriškai karitatyvinėje dvasioje. Šalia to federacija samdo specialistus savo įstaigų admi-

nistravimui ir kitiems, specialaus pasirušimo ir nuolatino laiko reikalaujantiems, darbams, pvz. Caritas leidyklos darbai.

Turiu pasakyti, kad karitietiniai savo karitatyviniai darbai dirba labai sunkiomis sąlygomis, dažnai anoniminių būdu puldinėjami, net šmeižiami. Iš kitos pusės, turime daug ir moralinių, ir materialinių užtarrų, rėmėjų ir aukotojų. Jų dėka galime vykdyti savo užsibrėžtus uždavinius.

— **Ar turite ryšius su išeivijos rėmėjų būreliais ir kiek jų yra? Ar išeivijos pagalba Carite yra jaučiama, kokios dar pagalbos pageidautumėte?**

— Tarpiausias ryšius su išeivija palaikome per JAV Katalikų Religinę Salpą ir Kanados Katalikų moterų (ypač Toronto) grupes. Taip pat pašalpos sulaukėme iš atskirų JAV Lietuvos Dukterų skyrių, atskirų kraštų Lietuvos katalikų moterų padalinių ir kitų lietuvių grupių.

Labiausiai mes norėtume išeivijos lietuvių supratimo ir pasitikėjimo, kad mes, karitietiai, iš širdies, neturėdami kitų kokių tikslų, darbuojamės Lietuvos dvasiniam atgimimui.

Antra, norėtume kurti bendras veiklos programas ir vieninti jas vykdyti.

Tokio bendro darbo malonumą ir neįkainojamą vertę mes jau išgyvenam, sulaukę iš Chicago profesorius Robert Constable ir Reginos Kulienės bei Irenos Lukoševičienės iš Toronto iniciatyvinės paramos, kuriant Socialinės pagalbos profesinio studijų centrą prie Vytauto Didžiojo universiteto ir plečiant šio centro darbą. Nepaprastą dėkingumą mes Caritas jaučiame kun. dr. Jur-

giui Šarauskui, kurio pastangų dėka JAV Katalikų Vyskupų Tautinė Konferencija (NCCB) išskyrė didžiulę pinigų sumą minėto Centro reikalam.

Jeigu tokiu būdu vystytusi Lietuvai pagalbos organizavimas, mes užtikrintai kurtume naują laisvą Lietuvą.

— **Žinome, kad Kaune yra Caritas vaistinė. Iš kur ir kiek gaunate vaistų, ar jų užtenka reikalingiems? Kaip vaistus skirstote? Ateina žinios iš Lietuvos, kad užsienietiški vaistai yra pardavinėjami turguje, o Caritas vaistinėje jų negalima gauti.**

— Caritas federacija turi ne vieną Kauno vaistinę, bet iš viso septynias atskiros vyskupijos: Klaipėdos, Telšiuose, Panevėžio, Vilniuje, Marijampolėje, Kaistadoryse ir Kaune. Šios vaistinės aprūpina labai daug ligonių vaistais. Pvz. Kauno vaistinė nuo 1992 m. sausio mėn. iki dabar (lapkričio 15) aprūpino vaistais per 30.000 žmonių. Kiekviena kita vaistinė irgi aprūpino didžiulius skaičius žmonių. Šios vaistinės vaistus gauna iš JAV per Lietuvos Katalikų Religinę Salpą, iš Caritas Internationalis atskirų padalinių ir kitų katalikiškų organizacijų. Žymiai gausnės vaistų siuntos iš visų šalių valstybinių ir visuomeninių organizacijų į Lietuvą plaukia per Sveikatos apsaugos ministerijos žinybas, Raudonojo Kryžiaus ir įvairias labdaros organizacijas. Keista, kad iš šių struktūrų gautais vaistais „visuomenė“ lyg ir nesidomi, ir, atrodo, išeivijos lietuvių apie tai neinformuoja. O tai reikėtų atkreipti dėmesį. Juk tai stebuklas, jei iš gautų vaistų mažų išteklių Caritas federacija sugeba aprūpinti tokią gausybę žmonių.

— **Ką Jūs daugiau galėtumėte pasakyti apie Caritas veiklą ir viltis.**

— Išgyvenant visas Caritas darbo sėkmes ir nesėkmes, buvo progų įsitikinti, kad Caritas federacijos gimimas ir jos veiklos vystymasis yra Dievo darbas, todėl i neišsiskia ir nežinoma ateitį mes žvelgiame su pasitikėjimu ir didele viltimi Gėrio pergale.

Ta pati proga noriu padėkoti visiems lietuviams išeiviams ir nelietuviams Caritas rėmėjams ir pastebėti, kad Lietuvos laisvė ir gėrio pergalė prieš blogą-piktą priklausys nuo visų mūsų ištvermės ir vienybės, taraujant Meilei. Patikime visi, kad šiandieninį blogį galima nugalėti tik tikroju gerumu.

Kalbėjosi Marija Remienė

— **Ką Jūs daugiau galėtumėte pasakyti apie Caritas veiklą ir viltis.**

— Išgyvenant visas Caritas darbo sėkmes ir nesėkmes, buvo progų įsitikinti, kad Caritas federacijos gimimas ir jos veiklos vystymasis yra Dievo darbas, todėl i neišsiskia ir nežinoma ateitį mes žvelgiame su pasitikėjimu ir didele viltimi Gėrio pergale.

Ta pati proga noriu padėkoti visiems lietuviams išeiviams ir nelietuviams Caritas rėmėjams ir pastebėti, kad Lietuvos laisvė ir gėrio pergalė prieš blogą-piktą priklausys nuo visų mūsų ištvermės ir vienybės, taraujant Meilei. Patikime visi, kad šiandieninį blogį galima nugalėti tik tikroju gerumu.

Kalbėjosi Marija Remienė

— **Ką Jūs daugiau galėtumėte pasakyti apie Caritas veiklą ir viltis.**

— Išgyvenant visas Caritas darbo sėkmes ir nesėkmes, buvo progų įsitikinti, kad Caritas federacijos gimimas ir jos veiklos vystymasis yra Dievo darbas, todėl i neišsiskia ir nežinoma ateitį mes žvelgiame su pasitikėjimu ir didele viltimi Gėrio pergale.

Ta pati proga noriu padėkoti visiems lietuviams išeiviams ir nelietuviams Caritas rėmėjams ir pastebėti, kad Lietuvos laisvė ir gėrio pergalė prieš blogą-piktą priklausys nuo visų mūsų ištvermės ir vienybės, taraujant Meilei. Patikime visi, kad šiandieninį blogį galima nugalėti tik tikroju gerumu.

Kalbėjosi Marija Remienė

— **Ką Jūs daugiau galėtumėte pasakyti apie Caritas veiklą ir viltis.**

— Išgyvenant visas Caritas darbo sėkmes ir nesėkmes, buvo progų įsitikinti, kad Caritas federacijos gimimas ir jos veiklos vystymasis yra Dievo darbas, todėl i neišsiskia ir nežinoma ateitį mes žvelgiame su pasitikėjimu ir didele viltimi Gėrio pergale.

Ta pati proga noriu padėkoti visiems lietuviams išeiviams ir nelietuviams Caritas rėmėjams ir pastebėti, kad Lietuvos laisvė ir gėrio pergalė prieš blogą-piktą priklausys nuo visų mūsų ištvermės ir vienybės, taraujant Meilei. Patikime visi, kad šiandieninį blogį galima nugalėti tik tikroju gerumu.

Kalbėjosi Marija Remienė

— **Ką Jūs daugiau galėtumėte pasakyti apie Caritas veiklą ir viltis.**

— Išgyvenant visas Caritas darbo sėkmes ir nesėkmes, buvo progų įsitikinti, kad Caritas federacijos gimimas ir jos veiklos vystymasis yra Dievo darbas, todėl i neišsiskia ir nežinoma ateitį mes žvelgiame su pasitikėjimu ir didele viltimi Gėrio pergale.

Ta pati proga noriu padėkoti visiems lietuviams išeiviams ir nelietuviams Caritas rėmėjams ir pastebėti, kad Lietuvos laisvė ir gėrio pergalė prieš blogą-piktą priklausys nuo visų mūsų ištvermės ir vienybės, taraujant Meilei. Patikime visi, kad šiandieninį blogį galima nugalėti tik tikroju gerumu.

Kalbėjosi Marija Remienė

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sėkmingas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltul
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Suteikiame visą informaciją, susijusią su nauju, naudotu ir po avarijų auto. pirkimu (iš varžytinių), pardavimu, (pigiau negu pas „dealer“), persiuntimu į Europą. Kreipkitės:

Martin Automotive,
tel. 312-646-6677

Taip pat už žemiausią kainą remontuojame (body work), dažome, keičiame dalis visų firmų automobiliams.

Profesionalus ir greitas patarnavimas užpildant pajamų mokesčius, patarimai sprendžiant IRS liečiančius klausimus; konsultacija dėl palikimų ir finansinės atskaitomybės.

ANDREW YURKSAITIS
Certified Public Accountant

799 Roosevelt Rd.
Glen Ellyn, IL 60137
Tel. 708-858-7828

Valandos pagal susitarimą

FOR SALE

Baby-grand piano for sale. Previously owned by prof. V. Jakubėnas. Purchase from his estate sale. Call for more information
708-484-7564

HELP WANTED

Flexible full time child care position. Seeking mature, enthusiastic in-home care for world's best one year old. La Grange area. References required.
Call 708-352-5279

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įs mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th St.
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

PADĖKA

1992 m. gruodžio pradžioje, automobilio katastrofoje, buvau sunkiai sužeistas. Teko gydytis ligoninėje, o dabar gydytojų priežiūroje namuose.

Šiai sunkiai nelaimėi ištikus, buvome giliai sujaudinti Daytona Beach ir apylinkių lietuvių jau rumu ir nuoširdumu.

Gavome nepaprastai daug užjaučiančių, sveikatos linkinčių laiškų, žodžių ir telefonu, o taip pat Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1993 metų progą sveikinimų bei linkėjimų greitai pasveikti.

Nepajėgdami asmeniškai kiekvienam iš Jūsų, mūsų Brangieji, padėkoti, tad nors šia proga visus dėkingai prisimename.

Dėkojame kun. Ričardui Grasso už manęs prisiminimą šv. Mišių aukos metu. Dėkojame visiems bet kokių būdu mus šioje nelaimėje užjautusiems ir visokeriopai padėjusiems.

Jūsų nuoširdumo niekada nepamiršime. Prašome Aukščiausiojo ir Jums visiems Palaimos Naujuose 1993 Metuose.

Nuoširdžiai dėkingi.

Irena ir Jonas Kapčiai

THE ART OF VIKTORAS PETRAVIČIUS

THE ART OF
VIKTORAS PETRAVIČIUS

— Monografijos pirmas tomas, angliškai ir lietuviškai. Sudarė Algimantas Kezys. Knyga apima šio dailininko ankstyvąją kūrybą, pradedant nuo jo studijų metų Paryžiuje iki 1949 m., kada jis su šeima gyveno DP stovyklose, Vokietijoje. Išleido „Galerija“ ir „Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla“. Kietais viršeliais, su aplanku, 232 psl. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač kitiems. Gaunama „Drauge“ kaina su persiuntimu 27 dol. Iliinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

„ATLAIDAI — Lithuanian Pilgrimages“ — Loyolos Universiteto leidyklos išleista Romo Požerskio fotografijų knyga apie atlaidus ok. Lietuvoje. Knygai įžangas parašė Mykolas Drunga, Česlovas Grincevičius, Laima Skievinė ir Algimantas Kezys. Išleista dviem kalbom — angliškai ir lietuviškai. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač svetimtautiui. Gaunama „Drauge“, kaina su persiuntimu 27 dol. Iliinois gyventojai dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Taip atrodo Utenos Caritas parapijiniai senelių namai.

Kartu reikia pabrėžti, kad, kaip laisvės sąjūdžiui negalime nustatyti vieno vienintelio organizatoriaus, taip negalima vienam žmogui pasiskelbti Caritas veiklos įkūrėju. Mes esame tik liudytojai ir stebėtojai, kaip Aukščiausiojo valia vystosi visuomenė galingi, net nesuvokiami procesai, o mes džiaugiamės, jei esame tos Valios įrankiai.

Trumpai apibūdinant, pagrindinis Caritas tikslas — atgaivinti žmonių tarpusavio santykius, siekiant tikrosios žmogaus laimės ir ugdant visų žmonių solidarumą, gailėstingumą nelaimingiesiems bei klystantiems.

Siekiant šio tikslo, Caritui tenka darbuotis visose žmogaus, o tuo pačiu ir tautos gyvenimo srityse, iš kurių svarbiausios yra 4:

1. Šeimos sritis, kur būtina spresti įvairias šiandienines problemas, gilinant tikrą šeimos gyvenimo supratimą bei ruošiant jaunąją kartą šeimai, skatinant motinystę ir ginant negimusią gyvybę.

2. Žmonių bendruomeninių santykių sritis, kur šiandien neatidėliotinai būtina atkurti

taip, ar yra palaikomas ryšys ir kaip. Ar gaunate pagalbą iš Centro?

— Taip. Lietuvos Carito federacija nuo 1991 m. yra Caritas Internationalis narė. Mes esame tik liudytojai ir stebėtojai, kaip Aukščiausiojo valia vystosi visuomenė galingi, net nesuvokiami procesai, o mes džiaugiamės, jei esame tos Valios įrankiai.

— **Kiek Caritas turi skyrių? Kas skyriams vadovauja? Ar visos Caritas darbuotojos yra tik moterys, ar turite kiek vyrų savo tarpe?**

— Lietuvos Caritas federacija yra tiek moterų, tiek vyrų organizacija, tik moterų daugiau.

Caritas federacija, kaip bažnytinė organizacija, savo struktūrą derina, atsižvelgdami į Bažnyčios nusistovėjusius padalinius: vyskupijas, dekanatus ir parapijas. Kiekvienoje vyskupijoje yra Caritas skyrius, kuriam vadovauja skyriaus valdyba. Valdybos pirmininką skiria tos vyskupijos vyskupas iš kunigų tarpo, kitus valdybos narius: reikalų vedėją, sekreto-

Panevėžio karitietiai dalina dovanas vargšams vaikams.

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val: pirmad., antr., ketvirt., ir penktid. 9 v.r.—5 v.p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.

**INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS**

Organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 736-822 ir 736-840

LIETUVOS VALSTYBINĖS OPEROS SOLISTŲ KONCERTAI AMERIKOJE

Koncertai vyks sekančiose vietovėse:

Chicago sausio 10 d.
Boston sausio 17 d.
Los Angeles sausio 24 d.
Detroit sausio 31 d.
Cleveland vasario 7 d.

Sigutė Stonytė — sopranas

Arvydas Markauskas — baritonas

Alvydas Vasaltis — pianistas

RENGIA
LIETUVIŲ FONDAS

V. VEBELIŪNO TEISMAS — 1993 M. SAUSIO 8 D.

JAV prokuratūra praneša, kad gruodžio 18 d. 9:30 valandą, JAV Federalinio teismo teisėja Carol B. Amon pareikalavo V. Vebeliūną atiduoti jai Amerikos ir Lietuvos valstybių pasus ir draudimo įstaigos išduotą ir pasirašytą dviejų milijonų dolerių užstato garantiją ir leido jam būti laisvam ligi 1993 m. sausio 8-tos dienos. Tą dieną jis turi vėl grįžti į teismą, nes bus svarstoma, ar jo advokatas Fischetti yra kvalifikuotas ginti bylą (dėl jo ankstesnių santykių su V. Vebeliūnu). Taip pat bus nustatyta bylos svarstymo pradžios data.

kaip iškelti rankas virš galvos, kaip nespriešinti plėšikui ir greitai reaguoti į jo įsakymus. Vadinasi, vykstant paatostogauti į Ameriką, turistai turi būti taip paruoštas, lyg vyktų į karo lauką...

(D.B.)

RAMIAU SUTINKAMI NAUJI METAI

1993-ųjų rytą daugumas amerikiečių pabudo be galvos skausmo ir pagirių. Mada triukšmingai ir linksmai sutikti Naujus metus jau pradėjo išnykti. Kasmet vis daugiau ir daugiau žmonių pasilieka namie, pažūri televizijos, pabūna savo artimųjų ratelyje, arba net

nesulaukia nakties 12-sios, eina miegoti. Besikeičiant gyventojų pažiūrai į Naujų metų sutikimo linksmybes, sociologai priskaiciuoja daug priežasčių, bet galbūt keturios pagrindinės yra šios: baimė, nes Naujų metų naktį keliuose pasitaiko daug nebelaivių vairuotojų ir yra pavojus įsivelti į katastrofą; vairuotojų tikrinimas ir užgėrusių areštai; didesnis žmonių dėmesys sveikatai ir apskritai rimtesnė pažiūra į alkoholio kenksmingumą; pagaliau pasunkėjusi krašto ekonominė padėtis. Astronomiškai aukštos Naujų metų linksmybių kainos daugelį sustabdo nuo tų linksmybių ieškojimo už savo namų sienų.

KAS TURISTAMS ŽINOTINA

Nėra sunku suprasti, kai kuriame pasaulio krašte vykstančios pilietinės ar tarpvalstybinės kovos pareikalauja daug aukų. Dažniausiai žūsta ne kovotojai, o nekalti civiliai žmonės. Nors kiekvieno žmogaus tragiška mirtis sukelia šurpą, kažkaip lengviau susitaikyti su mintimi, jog tai karo auka. Tačiau ne tik karo lauke pavojinga. Amerikos miesto gyvenimas darosi kasmet pavojingesnis ir baisesnis. Vien Chicagoje pernai nuo įvairių žmogžudžių žuvo 934 žmonės, daugiausia jauni, net vaikai. Žmogžudžių aukas skaičiuoti jau, atrodo, net mada, ir kiekvieną kartą, kai naujas skaičius pralenkia buvusį prieš metus, žinių laidos ar laikraščiai pastengia tokį įvykį pabrėžti.

Kad Amerikos miestuose nesaugu, žinojome ir gyvendami Vokietijoje, pabėgėlių stovyklose. Daugelyje vietų, lietuviams besiruošiant emigruoti į užjūrius, buvo ruošiami kursai, kad supažindintų su būsimuoju gyvenimu naujame krašte. Tas miestų nesaugumas buvo ir tuomet pabrėžiamas, ne pamokant klausytojus, kaip apsisaugoti, plėšikui gatvėje užpuolus. Žinoma, prieš 40 ar daugiau metų vykusius nusikaltimų skaičių net neverta lyginti su dabartiniu. Chicagoje be didelio pavojaus galėjai vaikščioti bet kurio dienos ar nakties metu, nedaug buvo rajonų, kuriuose žmogus būtų jautėsi nesaugiai. Net pačiose skurdžiausiose apylinkėse retai tepasitaikydavo nusikaltimų, kurie šiandien yra kasdieninis įvykis tiek pačiame mieste, tiek aplinkiniuose priemiesčiuose, nepaisant, kas juose gyvena.

Tie perspėjimai, emigruojant į Ameriką, vėl iškilo atmintyje, pasiskaičius amerikiečių spaudoje, kad pernai Japonijos turistams, besirengiantiems aplankyti JAV, buvo pasakojama apie pavojus, kurie tyko neapdairių keleivių Amerikos miestuose. Japonų laikraščiai net spausdino pavyzdžius angliškų frazių, kuriomis užpuolėjas galįs įsakyti: „Stok“, „Rankas aukštyn“, „Nedrįsk net mirtelėti“ ir pan. Japonams buvo taip pat aiškinama,

A.†A. STEPAS EVERLINAS

Gyveno Hot Springs, AR, anksčiau New Jersey. Mirė 1993 m. sausio 1 d. 10:05 val. vakaro, sulaukęs 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Židikuose. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdusios liko: dukterėčios — Petronėlė Dums, gyv. Hamilton, Kanadoje; Liūda Vilimienė ir Genė Narbutienė Lietuvoje bei kiti giminės.

Kūnas pašarvotas antradienį, sausio 5 d. Gross laidojimo namuose, Hot Springs, AR.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 6 d. Po gedulingų šv. Mišių St. John bažnyčioje velionis bus nulydėtas į Crestview kapinių mauzoliejų, Hot Springs, AR.

Nuliūdusios dukterėčios ir jų šeimos.

Tel. 501-321-9641.

A.†A. Agr. ELENAI JOKUBKIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos vyrui dr. PETRUI JOKUBKAI, Vyčių Seniorų kuopos pirmininkui, dukterims, sūnui, broliui bei jų šeimoms ir kitiems artimiesiems šioje liūdesio valandoje nuoširdžiai užuojautą reiškiamo.

Vyčių Seniorų kuopos valdyba ir nariai

A.†A. BRONEI KOVIENEI

mirus, jos seserims GENEI DRAUGELIENEI, ELEONORAI MARČIULIONIENEI ir visiems giminėms reiškiamo nuoširdžiai užuojautą.

V. Palčiauskienė ir sūnūs

A.†A. STASIUI MIKELEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo dukrą RASĄ, brolių PRANĄ ir ONUTĘ MICHELEVIČIUS ir jų artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Mira ir Kostas Arai
Genė ir Adolfas Armaliai
Kostas Gasparaitis
Gražina Jezukaitienė
Ona Šiaudikienė
Irena ir Eugenijus Slavinskai

St. Petersburg, FL

A.†A. PRANAS GRUŠYS

Mirė 1992 m. rugpjūčio 25 d., Wawa Ont., Kanadoje, sulaukęs 82 metų amžiaus.

Kilęs iš Rudaičių km., Gargždų valsč., Kretingos apskr. Kanadoje išgyveno virš 40 metų. Paskutinius 10 metų žiemas praleisdavo St. Petersburg Beach, Floridoje.

Palaidotas rugpjūčio 28 d. iš Wawa šermininės ir St. Monica bažnyčios. Po gedulingų pamaldų buvo nulydėtas į Wawa Woodland kapines Amžinam Poilsui šalia mylimos žmonos a.a. Onos Grušienės-Kasparavičiūtės, mirusios prieš 17 metų.

Nuliūdė liko: duklė Marytė su šeima, Calgary, AB, sūnūs Vytautas ir Feliksas su šeimomis, Wawa Ont., sūnus Jonas su žmona, Mississauga Ont.; Lietuvoje sesuo Elena Vaitkienė su šeima; svainiai: Pranas, Petronėlė, Feliksas Kasparavičiai, Gulfport, FL ir Stasys Kasparavičius Lietuvoje bei Jonas Kasparavičius, Toronto mieste Kanadoje, su šeimomis.

Prašome gimines draugus ir pažįstamus maldoje prisiminti a.a. Praną Grušį.

Duktė, sūnūs, giminės

A.†A. JOANNE M. BALTA

UKSO

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1993 sausio 1 d. 11 val. vakaro, sulaukusi 72 m. amžiaus.

Gimė Chicagoje.

Nuliūdė liko: duklė Connie Balta, sūnūs — Steven Balta, marti Danguolė, Robert Balta, marti Linda; anūkai: Anthony, Nikolas, Casey ir Lee Balta.

Velionė buvo žmona a.a. Peter Balta, motina a.a. Anthony Balta, sesuo Anthony Ukso.

Kūnas pašarvotas antradienį, sausio 5 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 6 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė duklė, sūnūs, anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. JONAS STASIULIS

Jau sueina vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė mūsų mylimą Vyra ir Brolių, Joną Stasiulį, kurio netekome 1992 m. sausio 8 d.

Nors laikas bėga, bet mes jo niekada nepamiršime. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžinąją ramybę.

Minint vienerių metų mirties sukaktį, šv. Mišios bus atnaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje Chicagoje, sausio 9 d. 10 val. ryto.

Maloniai kviečiame gimines ir buvusius draugus dalyvauti šv. Mišiose pasimeldžiant už a.a. Jono sielą.

Nuliūdime likusi žmona Konstancija, broliai Juozas ir Albinas ir sesuo Sofija Ripskienė su šeimomis Chicagoje ir Lietuvoje.

Mielam draugui ir partneriui

A.†A. POVILUI RAMUI

mirus, liūdinčią žmoną ONĄ, dukras ANGELĄ ir RIMGAILĘ ir jų šeimas bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Vanda ir Antanas, Edvardas ir Dalia Urbonai

Šviesiai asmenybei, mielai kolegei, buv. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos Čikagos skyriaus pirmininkei

Dipl. Arch.

BRONEI LUKŠTAITEI-KOVA

mirus, seserims ELEONORAI MARČIULIONIENEI ir GENEI DRAUGELIENEI bei jų artimiesiems, nuoširdžiai užuojautą reiškia

ALIAS Centro valdyba ir
ALIAS Čikagos skyrius

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue

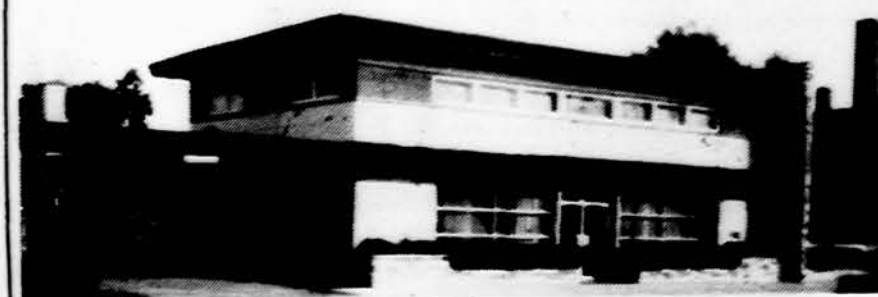
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidojimo namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidojimo namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidojimo namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MŪS

x Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje sausio 6 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus rodoma vaizduojamasis, paruoštas Stasio Žilevičiaus. Po to bendri pietūs. Visi kviečiami praleisti popietę ir pabendrauti. Atvykite!

x Liet. Vyčių choro metinis pokylis įvyks sausio 16 d., šeštadienį, Saulių namuose. Bus vakarienė, trumpa choro programa, šokiai, grojant geram orkestrui, ir laimėjimai. Bilietus galima įsigyti pas vald. narę Stasę Rudokienę ir kitus vald. narius. Choro valdyba visus kviečia atsilankyti ir pabendrauti su Lietuvos Vyčiais.

x Muzikė Raimonda Apeikytė akompanuos solistams – Sigutei Stonytei ir Arvydui Markauskui sausio 24 d. koncerte Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angelis. Ji yra pasižymėjusi ne tik kaip profesionali akompaniatorė, bet taip pat ir kompozitorė. Jos sukurtų dainų girdime mūsų scenose ir taip pat Lietuvoje. Koncertą organizuoja L. Fondo igaliotinė Violeta Gedgaudienė.

x „Pensininkas“ vėl pasiekė savo skaitytuos. Tai 1992 m. gruodžio mėn. numeris, leidžiamas kas mėnesį JAV LB Socialinių reikalų tarybos. Žurnalą administruoja Elena Sirutienė, redaguoja Karolis Milkovaitis. „Pensininkas“ tvarkomas pavyzdinčiai – medžiaga jame įvairi ir įdomi net ir pensijos amžiaus nesulaukusiems. Prenumerata metams JAV – 15 dol., užsienyje 20 dol., o atskiuro numerio kaina – 1.50 dol.

x Naujų metų sutikimo pokylis Jaunimo centre, kurį rengė mūsų Opera, praėjo labai linksmi. Vaclovo Momkaus išpuošta salė atrodė labai išpuodingai – kaip iš Hollywoodo filmo. Po Operos valdybos padėkos žodžio mecenatams, Jaunimo centro vadovybei, Lietuvių fondui, „Draugui“, radijo programų vedėjams bei remėjams, vaišės giliai prasmingu žodžiu palaimino kun. J. Vaišnys, SJ. O prieš pat vidurnaktį, po dvylikos varpo dūžių, grojant Ričardo Soko orkestrui ir visiems giedant Lietuvos himną, buvo sutikti Naujieji Metai.

x Juozas ir Karolina Miečiai, Chicago, Ill., atsiuntė „Draugui“ didesnę auką, o švenčių ir Naujųjų metų progą palinkėjo geros sėkmės „Draugo“ darbuotojams.

x „ŽAIBAS“ ketvirtį metų garantuoti ir patikimai pristato užsienietiškas maisto prekes Lietuvoje į namus. Dvylikos labiausiai mėgiamų ir norimų paketų pasirinkimas. **VISIŲ ŽAIBAS, PRISTATOMI PER 10 DARBO DIENŲ Į NAMUS.** Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, (tel. 708-430-8090).

(sk)

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choro vadovas Antanas Linas ir jo žmona Anastazija š.m. sausio 1 d. šventė 50 metų vedybų sukaktuves. A. Linas parapijų chorui vadovauja jau 20 metų.

x Stasė Kulvinskis iš Wethersfield, Conn., sveikina „Draugo“ darbuotojus su šventėmis, dėkoja už kalėdines korteles ir kalendorių. Ta proga pridėjo auką.

x Juozas Noreika iš Beverly Shores, Indiana, atsiuntė auką už kalėdines korteles su pastaba, kad jos turėtų būti daugiau patrauklesnės.

x J. Walentukiewicz iš So. Boston, Mass., kuri jau sulaukusi 88 m. amžiaus, dėkoja už „Draugo“ siuntinį, nors kartais gauna visos savaitės kartu numerius. Būna blogiau, kai nė vieno numerio negauna ilgesnį laiką, bet mielo „Draugo“ laukianti ir ji mylinti, nes galinti skaityti sava kalba. Ta proga pridėjo ir didesnę auką.

x Perspausdinama D. Binkdienė knyga „Lietuvių papročiai ir tradicijos/Lithuanian Customs & Traditions“. Antrosios laidos išleidimu rūpinasi PLB. Numatoma knyga turėti pas platintojus š.m. vasario-kovo mėnesį.

x Prof. Č. Masaitis, Thompson, Conn., atsiuntė auką už kalėdines korteles, kalendorių, pridėjo kitą auką dienraščio stiprinimui, pasveikino su šventėmis, linkėdamas, kad kasdien atnaujinamas „Draugas“ liktų jo geriausiu draugu dar daug metų. Palinkėjo ateinančiais metais padaryti „Draugą“ dar įdomesniu dienraščiu, kad tris kartus daugiau jaunimo juo susidomėtų. Pasiškundė blogu pašto patarnavimu.

x Dalia D. Bobelienė iš St. Petersburg, Fla., atsiuntė auką tik už kalendorių, nes kalėdines korteles jai visai nepatinka. Klausia: „Argi negalėtumėte išleisti gražesnių ir meneskesnių? Nors ir būtų brangiau“.

x Jonas Andrašius iš Los Angeles, Cal., atsiuntė auką už kalėdines korteles ir kalendorių su prierašu, kad jam moderniškos Kalėdų atvirutės nepatinka, daug mielesnės tradicinės kalėdinės kortelės.

x Alfonsas Alkas, Tampa, Fla., dėkoja už gražias kalėdines korteles ir kalendorių, atsiuntė auką, švenčių progą linki Dievo palaimos, o 1993 metuose stiprybės ir vilties.

x Kompozitorių J. Karnavičiaus, V. Klovos, A. Bražinsko ir kitų lietuvių kūrinių girdėsime L. Fondo rengiamame koncerte sausio 10 d., sekmadienį, 3:00 v. p.p. Jaunimo centre. Koncertą atliks Lietuvos valstybinės operos solistai – Sigutė Stonytė ir Arvydas Markauskas. Solistams akompanuos muzikas Alvydas Vasaitis. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto Gifts Int'l (J. Vaznelio) prekyboje 2501 W. 71st St, Chicago, IL 60629.

(sk)

Smagu prisiminti nuotaikingą Kaukių dieną „California Gardens“ senelių namuose. Senelių linksmo būrys darbuotojų iš Vyresniųjų lietuvių centro Chicagoje ir keli „Lietuvos Vaikų Vilties“ globotiniai.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PASKUTINĖ ŠIAIS METAIS DAINŲ POPIETĖ SEKLYČIOJE

Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje gruodžio 30 d. įvyko paskutinė šiais metais dainų popietė. Susirinkus pilnai salei, programą vadovė Elena Sirutienė trumpai kreipėsi į susirinkusiuosius, primindama, kad programą pradėsime kalėdinėmis giesmėmis, o po to bus dainuojama. Vadovauti jį pakvietė muz. Faustą Strolia, kuris, prisėdęs prie pianino, pradėjo populiariausią giesmę „Sveikas, Jėzau gimusi“. Toliau ejo „Tyliają naktį“, „Didis džiaugsmas“, „Gul ant šieno“ ir kitos. Po jų prasidėjo dainavimas, iš viso net 14 dainų. Mūsų vyresniesiems tai buvo įdomi pramoga. Po visų dainų Onutė Lukienė susirinkusiuosius vardu pasveikino F. Strolia, palinkėdama laimingų Naujųjų metų ir kartu iškėlė pa-

x Jonas Bačanskas iš Pompano Beach, Fla., pratęsė prenumeratą, o už kalėdines korteles ir kalendorių pridėjo auką. Laiške skundžiasi, kad „Drauga“ skaitas jau 43 metai, bet jo pristatymas taip pablogėjo, nes vėluoja net 10 dienų. Žinios būna pasenusios. Tik sąžinė neleidžia jo nepratęsti. Linki redakcijai ir administracijai linksmų švenčių, naujų vilčių ir geros sveikatos, ištermės ir pasiryžimo sunkiame darbe.

x Petras Pranis, Vista, Cal., atsiuntė „Draugo“ paramai didesnę auką, parašė ilgesnį laišką. Jo galvojimu, jau atėjo laikas persitvarkyti į „Draugo“ išleidimą antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais be kultūrinio priedo? Linki malonių švenčių ir laimingų Naujųjų metų visiems „Draugo“ leidėjams, redaktoriams ir bendradarbiams.

x Pigiausias kainos iš Baltijos į Chicago. Tik \$840 į abi puses. Iš Chicago į vieną pusę tik \$550. Kreipkitės į Travel Advisers, Inc. 708-524-2244. (sk.)

x Atlanta Import-Export praneša, kad mūsų skyriai įvairiuose JAV kampeliuose ir toliau teikia nepriekiašingą paslaugą. Mūsų kainos siuntiniams į Lietuvą ir toliau lieka neišpasakytai žemos. Teiraukitės mūsų įstaigos dėl pinigų persiuntimo į Lietuvą ir dėl mūsų naujo 66 sv. amerikietiško maisto produktų rinkinio (\$99) pristatymo jūsų bičiuliams Lietuvoje. Naudokitės Atlanta Import-Export pagalba 1993 metais! Tel. 312-434-2121. (sk)

sveikinimą su visų dalyvių parašais. Faustas Strolia atsilgindamas irgi linkėjo visiems sveikų Naujųjų metų.

Tuomet Birutė Jasaitienė JAV LB Krašto valdybos vardu išreiškė geriausius linkėjimus visiems ir dar pranešė, kad vyresniuosius raštu sveikino ambasadorius Stasys Lozoraitis, Chicago miesto įstaigos ir pats prez. Bushas. Visi entuziastiškai paplojo. Tada E. Sirutienė pranešė, kad pradedama meninė dalis ir pakvietė poetą Apol. P. Bagdoną paskaityti savo kūrybos. Jis pasisakė, kad tai patys naujaisi jo eilėraščiai. Pirmasis eilėraštis buvo skirtas kalėdinei nuotakai išreikšti – „Aną naktį“, o po to paskaitė dar 3 žemaitiškus: „Žyma“, „Metas“ ir „Dynam“ Programą vadovė E. Sirutienė paskaitė irgi savos kūrybos eilėraštį, skirtą atvaizduoti kelionei Misisipijai upe. Eilėraštis sukėlė visiems šypseną. Onutė Lukienė irgi paskaitė pačios sukurto linksmo pobūdžio eilėraštį ir dar pridėjo daugybę linkėjimų ateinantiems, 1993 metams.

Pabaigai E. Sirutienė ypač nuoširdžiai dėkojo Seklyčios renginių tartininkams, rėmėjams ir visiems, bet kuo prisidėjusiems, kad vyresnių veikla, programos ir kt. būtų įdomesnės, patrauklesnės. Be tos paramos ir talkos greitai viskas apmirtų. Kartu linkėjo visiems sveikatos, džiaugsmo ir gerojo Dievo palaimos per visus ateinančius metus.

Pagalina nuolatinis Seklyčios tartininkas William Liauba visų senjorų vardu dėkojo Tarybos pirm. Birutei Jasaitienei, Faustui Stroliai, El. Sirutienei, Birutei Podienei ir visai vyresniųjų centro vadovybei už sudarymą tokių gerų sąlygų pabendrauti: „Seklyčia tai mano antrieji namai“. Toliau išreiškė geriausius Naujųjų metų linkėjimus visiems.

Po visų gražių kalbų buvo patiekti sklandžiai pietūs. Pasitiprinus prasidėjo loterijos bilietų traukimas. Labiausiai likimas buvo palankus W. Liaubai, kuris laimėjo net 3 fantus. Taip buvo Seklyčioje atsiveikinta su 1992-aisiais metais.

APB

ADVENTINĖS POPIETĖS TĖVIŠKĖS PARAPIJOJE

Kalėdinė apysaka buvo ilgoka ir kartu įdomi. Ema Žiobrienė buvo ja sklandžiai išvertusi ir lietuvių kalba, kurią paskaitė adventinės popietės metu Tėviškės parapijos Moterų draugijos narės. Nors draugijos narės susirenka kas mėnesį parapijos salėje krikščioniškai

tomis dovanomis, draugijos pirmininkė Ida Jonušaitienė pakvietė kartu dalyvavusį vysk. Hansą Dumpį sukalbėti maldą prieš valgi. Po maldos visos vaišinos savo pačių paruoštomis vaišėmis ir dar ilgai šnekučiavosi, pasikeisdamos įvairiomis mintimis. Adventinė popietė galėjo būti padrasinimu ir pavyzdžiu jaunoms merginoms ir motinoms, kaip praleisti laiką krikščioniškoje bendrystėje, dirbant savo artimo ir tautos gerovei.

Antroji prieškalėdinė popietė Tėviškės parapijoje įvyko ketvirtąjį Advento sekmadienį. Taip jau buvo nuo seno įprasta, kad tą sekmadienį pasirodė Jaunimo ratelio jaunimas ir sekmadienio mokyklos vaikai savo kalėdine programa. Tad ir ši kartą vaikai linksmi išsiriškiavo scenoje ir parodė, kiek eilėraščių ir giesmių jie buvo išmokę. Jie sugiedojo porą kalėdinių giesmių lietuvių ir anglų kalba ir pasakė eilėraščių. Iš vaikų tarpo paminėtini: Viktorija Naujokaitė, Klaudija Sedaitė ir Alana Scornovacco, taip pat ir broliai Gerhard, Andrėas bei Stefan Valdukaičiai. Jaunimo rateliui ši kartą atstovavo tik Aras Buntinas pianinu ir Eriks Mikaitis smuiku, atlikdami šventei pritaikytus muzikinius dalykus.

Kalėdų senelio atvykimu apsidžiaugė visi vaikai, tik ne visi išdrįso jam papasakoti, ką jie buvo išmokę sekmadieninėje mokykloje. Prie šios popietės pasisekimo nemažai pasidarbavo Silvija Jurksaitytė-Ankuvienė. Be jos sekmadieninėje mokykloje su pasivertimu dar dirba Melita Preikšaitytė-Jenzakė, Astrida Drejerytė-Pauperienė, Otto Schroeder ir kiti. Tėviškės parapija dėkinga visiems mokytojams, kurie paaugoja savo laiką darbui su Tėviškės atžalynu.

VB

LEDAS ANT GREITKELIO

Praėjusį šeštadienį Chicagoje ir apylinkių kelius bei gatves padengė pavojaus ledo sluoksnis dėl žemos oro temperatūros ir dulksnojančio lietaus, kuris, vos pasiekęs žemę, sušalo. Nors visuose keliuose ir didesnėse gatvėse buvo nuolat barstoma druska, žmonės neišvengė susisiekimo nelaimių.

Didžiausia nelaimė atsitiko Kennedy greitkelyje netoli Kimball gatvės posūkio. Per labai trumpą laiką čia susidūrė apie 40 automobilių. Sužeisti 62 žmonės, kai kurie labai sunkiai.

KĄ DARYTI SU KALĖDŲ EGLUTĖMIS

Jau šešti metai Chicago miesto pasirūpina vartotų Kalėdų eglučių „sumalimu“. Sausio 9 ir 16 d. (šeštadieniai), tarp 9 val. ryto ir 2 val. p.p. 22-jose miesto vietose priims eglutes, ir jos bus paverčiamos pjuvenomis, tinkančiomis panaudoti darže ar kieme augalų apsaugai. Ši programa taikoma tikroms, ne dirbtinėms, eglutėms. Už sumalimą mokėti nereikia. Pjuvenas galima pasiimti arba palikti parkui. Eglutės priimančios ir Marquette Parke (6700 D. Kedzie).

SAVANAUDIŠKI TĖVAI

Daug dėmesio ir pasipiktinimo ne vien Chicagoje, bet ir kitur sukėlė švenčių laikotarpio pasklidusi žinia, kad Chicago priemiesčio pora išvažiavo į Meksiką paatostogauti ir namie paliko dvi mažametes mergytes be jokios priežiūros. Viskas buvo atlikta taip tyliai, kad net kaimynai neapsižiūrėjo. Tik kai mergytes išgąsdino staiga įsijungęs gaisro pavojaus aparatas, jos basos ir vienmarškinės išbėgo iš namo. Taip ir sužinota apie savanaudišką jų tėvų elgesį.

Tėvus, grįžtančius iš šiltų atostogų, O'Hare aerodrome pasitiko policija ir nuvežė „paatostogauti“ į kalėjimą. Mergaitės, 9 m. amžiaus Nicole ir 4 m. Diana, atiduotos vaikų globos organizacijos priežiūrai. Tėvai atsisakė aiškintis, kodėl taip padarė ir kelias dienas pabuvo kalėjime, nes niekas nenorėjo duoti užstato. Pagaliau moteriškos tėvas, kurio pavardė yra Kuzma, sukraptėjęs reikalingus 10,000 dol. ir Sharon su vyru David Shoo paleisti iki teismo.

Visa ši istorija sujaudino amerikiečių visuomenę, ypač dėl to, kad vaiko palikimą namie, kai tėvai išvyko atostogų, neseniai vaizdavo labai populiarus filmas „Home alone“. Skirtumas tik toks, kad filme berniukas buvo netychia paliktas, o susirūpinę tėvai visai stengėsi kuo greičiau grįžti namo. Tikrovėje mergytės tėvai paliko tyčia.

PER DAUG STIRNŲ

Kai kuriuose miškeluose, supančiuose Chicago ir priemiesčius, priviso tiek daug stirnų, kad jos kelia rimtą pavojų augmenijai. Apskaičiuojama, kad kai kur vienai kvadratinei myliai tenka apie 100 stirnų, kurios nugrauzia viską, kas tik pakeliui pasitaiko. Stirnų problema jau seniai jaučiama ne tik valdiškuose miškuose, bet ir privačių gyventojų kiemuose. Stirnos, pripratusios nebijoti žmonių, ateina visai prie namų, nuėda vaisinius ir ornamentinius augalus, be to, dažnai sukelia pavojų vairuotojams, staiga išbėgdamos ant kelio. Kiekvienais metais didėja stirnų ir automobilių susidūrimai, ypač nuošalesnėse vietose, kur mažiau judėjimo.

Pernai buvo duotas leidimas stirnas medžioti, nors prieš šią kontrolavimo priemonę pasigirsta daug protestų. Buvo mėginta stirnas gaudyti ir išvežti toliau nuo žmonių gyvenviečių, bet šis metodas pasirodė neveiksmingas. Kelios pastarosios švelnios žiemos ir maisto perteklius vasarą padidino stirnų skaičių tiek, kad jau reikia tuo rimtai susirūpinti.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Juzė Laukaitienė prie savo kūrybos darbų „Rankdarbiai 92“ parodoje. Nuotr. Ir. Kriaučiūnienės

Skaitykite ir remkite vienintelį išeivijos lietuvių dienraštį

DRAUGAS

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime „Draugo“ dienraščiui (4545 W. 63rd. Str., Chicago, IL 60629)

DRAUGAS
MŪSŲ IŠEIVIJOS PASIDIDŽIAVIMAS
IR KULTŪROS ŠVYTURYS.